

บทที่ ๓

การวิเคราะห์ถึงผลกระทบของระบบรัฐวิสาหกิจ
ที่มีต่อดุลการชำระเงิน

๓.๑ สภาวะดุลการชำระเงินในประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่น (พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๒๑)

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบภาวะขาดดุลการค้าเรื่อยมา ปัญหาที่ตามมาคือ ดุลการชำระเงินขาดดุล ดังจะเห็นได้ว่าในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๒ ภายในระยะเวลา ๕ ปี ประเทศไทยขาดดุลการชำระเงิน ๔,๙๗๐ ล้านบาท ดังนั้น ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๓ และฉบับที่ ๔ เป้าหมายที่สำคัญของรัฐบาลคือ มุ่งแก้ไขปัญหาดุลการชำระเงินและรักษาเงินตราสำรองของประเทศให้อยู่ในระดับที่มั่นคง โดยดำเนินนโยบายทุก ๆ ด้านพร้อมกัน ในการพิจารณาถึงดุลการชำระเงินนี้ แบ่งได้เป็นระยะ คือ

ระยะก่อนปี พ.ศ. ๒๕๑๔

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๗ เป็นต้นมา ประเทศไทยมีฐานะเกินดุลเป็นระยะเวลานาน จึงสามารถที่จะสะสมเงินตราต่างประเทศไว้เป็นเงินสำรองได้มาก จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ดุลการชำระเงินเริ่มขาดดุลเป็นปีแรก ทั้งที่ทุกปีก่อนหน้านี้นี้ ยอดดุลการค้าขาดดุลทุกปี แต่มีรายการอื่นมาชดเชยทำให้ดุลการชำระเงินเกินดุล บัญชีที่สำคัญและมีผลทำให้ดุลการชำระเงินเกินดุลคือ บัญชีบริการ โดยส่วนใหญ่จะเป็นค่าใช้จ่ายของทหารสหรัฐในประเทศไทย ในช่วงสงครามเวียดนาม และรายได้จากนักท่องเที่ยว ซึ่งประมาณได้ว่า ช่วงก่อนปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ประเทศมีรายได้จากนักท่องเที่ยวปีละ ๑,๐๐๐ ล้านบาท และเพิ่มเป็น ๓,๔๐๐ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ (ประมาณร้อยละ ๑๑ ของมูลค่าสินค้าออกทั้งหมดในปีนั้น)

นอกจากนี้แล้ว การลงทุนจากชาวต่างประเทศมีน้อยมาก แต่ภายหลังจากที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ออกบัตรส่งเสริมลงทุน มีผลทำให้การลงทุนโดยตรงจากภาคต่างประเทศเพิ่มขึ้นจาก ๐.๑๖ พันล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ เป็น ๐.๕๗ พันล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ และเป็น ๐.๘ - ๑.๘ พันล้านบาท ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๑-๒๕๑๖ ตามลำดับ

นอกจากนี้ ในระยะก่อนปี พ.ศ. ๒๕๑๒ มีการถักยืมเงินเพื่อการลงทุนระยะยาวทั้งภาครัฐบาล และภาคเอกชนเพิ่มขึ้น โดยส่วนใหญ่จะมาจากธนาคารโลกและบางประเทศ เช่น สหรัฐฯ ญี่ปุ่น เยอรมันตะวันตก

ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๒-๒๕๑๔ ยอดดุลการชำระเงินขาดดุล สาเหตุสำคัญสืบเนื่องมาจากในช่วงนี้ ประเทศขาดดุลการค้าเป็นจำนวนมาก ถึงแม้ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการทางด้านภาษีอากร เพื่อลดอัตราการนำเข้า แต่ยอดขาดดุลการค้าก็ยังมีมูลค่าสูง นอกจากนี้ เงินบริจาคนและการไหลเข้าของเงินทุน ตลอดจนยอดบัญชีบริการก็มีมูลค่าเกินดุลลดน้อยลง ยกเว้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ประเทศไทยได้รับสิทธิพิเศษจากการถอนเงินจัดสรร ๒๔๘ ล้านบาท ทำให้ยอดดุลการชำระเงินขาดดุลลดลงเหลือ ๓๓๕ ล้านบาท ซึ่งก่อนหน้านี้ ยอดดุลการชำระเงินขาดดุล ๔๔๘ และ ๒,๖๗๑ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ และ ๒๕๑๓ ตามลำดับ

นับตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๕-๒๕๑๗ ฐานะดุลการชำระเงินของประเทศเกินดุลค่อนข้างมาก โดยเฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ดุลการชำระเงินมียอดเกินดุลถึง ๘,๐๑๒ ล้านบาท เฉลี่ยปีละ ๑,๒๘๒ ล้านบาท สืบเนื่องมาจากสาเหตุที่สำคัญคือ

ก) ภาวะการค้าในตลาดโลก โดยเฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ได้อำนวยให้สินค้าออกของประเทศไทยเพิ่มขึ้นหลายประเภททั้งปริมาณและมูลค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าข้าว

ข) การดำเนินนโยบายทางทหารของสหรัฐอเมริกาเพื่อเร่งรัดยุติสงครามเวียดนาม ทำให้รายได้จากค่าใช้จ่ายของทหารสหรัฐฯ ในประเทศไทยเพิ่มขึ้น นอกจากนี้แล้ว รายได้จากการท่องเที่ยวของชาวต่างประเทศก็เพิ่มมากขึ้นด้วย

ค) มีการนำทุนเข้าจากต่างประเทศในภาคเอกชนมากเป็นพิเศษ โดยเฉพาะในรูปของการลงทุนเงินกู้ ทั้งนี้เพราะอัตราดอกเบี้ยในตลาดต่างประเทศต่ำ

หลังจากปี พ.ศ. ๒๕๑๖ เกิดภาวะวิกฤตการณ์น้ำมัน มีผลทำให้ราคาสินค้าเข้ารายการอื่น ๆ สูงขึ้นเป็นอันมาก อีกทั้งราคาสินค้าโดยทั่วไปในตลาดโลกก็ยังอยู่ในระดับที่สูงขึ้น ทำให้รายได้จากการส่งออกเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ดุลการค้าก็ยังมีขาดดุลเช่นเดิม แต่ยอดดุลการชำระเงินเกินดุล ต่อมาในช่วงตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ สภาพดุลการชำระเงินที่เกินดุลได้เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากค่าใช้จ่ายของทหารต่างประเทศในประเทศไทยลดลงมาก

จาก ๔.๒, ๓.๔, ๒.๖, ๐.๘ และ ๐.๐๐๕ พันล้านบาท ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๒๐ ตามลำดับ โดยรัฐบาลพยายามที่จะหารายได้จากส่วนอื่นมาชดเชย คือ ค่าบริการจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ดังนั้น ในบัญชีบริการ ดุลบริการจึงมีแนวโน้มเกินดุลลดลง มีผลทำให้ยอดในบัญชีเดินสะพัดขาดดุลเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในปีที่การส่งออกมีมูลค่าต่ำ เช่น ปี พ.ศ. ๒๕๑๘

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นต้นมา ประเทศประสบกับปัญหาดุลการชำระเงินขาดดุลติดต่อกันมาทุกปี โดยในปี พ.ศ. ๒๕๒๑ มียอดขาดดุลในบัญชีขาดดุลการชำระเงินถึง ๑๓,๒๕๘ พันล้านบาท สาเหตุที่สำคัญสืบเนื่องมาจาก การเสียเปรียบในเชิงการค้ากับภาคต่างประเทศ โดยเฉพาะในด้านราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบและการขึ้นราคาน้ำมันดิบของกลุ่มประเทศโอเปค (OPEC)

ตารางที่ ๔

ดุลการชำระเงินของประเทศไทยปี พ.ศ. ๒๕๐๙-๒๕๒๑

หน่วย: ล้านบาท

ปี พ.ศ.	ดุลสินค้า	ดุลบริการ	ดุลบริจาค	ทุนเคลื่อนย้าย	จำนวนตลาดเคลื่อนสุทธิ	ดุลชำระเงิน
๒๕๐๙	- ๔,๔๗๙	๔,๑๐๔	๔๓๖	๑,๕๑๘	๑,๑๙๔	๓,๓๐๒
๒๕๑๐	- ๖,๔๒๘	๕,๖๓๒	๑,๒๑๖	๑,๙๕๔	-๖๐๑	๑,๒๗๓
๒๕๑๑	-๑๑,๓๐๓	๖,๑๐๔	๑,๕๔๒	๒,๒๖๑	๑,๘๘๓	๔๔๗
๒๕๑๒	-๑๑,๐๘๐	๕,๙๗๐	๑,๓๐๘	๒,๓๐๒	๕๐๒	-๙๙๘
๒๕๑๓	-๑๒,๐๔๐	๕,๓๕๕	๑,๓๐๕	๒,๒๔๓	๗๓๖	-๒,๖๗๑
๒๕๑๔	-๑๐,๐๙๑	๕,๒๙๕	๙๐๓	๑,๖๐๗	๑,๕๘๑	-๓๓๕
๒๕๑๕	- ๙,๓๘๓	๖,๕๗๙	๘๑๖	๓,๗๐๐	๑,๙๖๓	๓,๙๗๐
๒๕๑๖	-๑๐,๓๑๒	๖,๖๐๗	๑,๓๕๕	๒,๑๑๔	๑,๑๐๐	๘๖๔
๒๕๑๗	-๑๓,๖๙๑	๘,๐๒๑	๕,๐๔๑	๖,๗๑๖	๑,๙๓๔	๘,๐๑๒
๒๕๑๘	-๒๐,๑๖๑	๖,๑๖๑	๑,๖๓๒	๗,๗๕๕	๑,๗๕๕	-๒,๘๕๘
๒๕๑๙	-๑๑,๘๗๕	๑,๘๕๒	๔๖๓	๙,๔๑๗	๖๐	-๘๓
๒๕๒๐	-๒๕,๔๗๗	๒,๒๙๘	๙๐๙	๑๓,๘๔๒	-๘๙๐	-๗,๕๓๘
๒๕๒๑	-๒๘,๔๙๕	๕,๕๖๑	๘๑๒	๑๕,๒๐๖	-๕,๒๐๒	-๑๓,๒๙๘

ที่มา : รายงานเศรษฐกิจการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๐๙-๒๕๒๑

สำหรับในประเทศญี่ปุ่นนั้น การเปลี่ยนแปลงในเงินสดสำรองระหว่างประเทศในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๐๔ - ๒๕๒๑ มีมูลค่าเกินดุลทุกปี ยกเว้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ และ ๒๕๑๖-๒๕๑๘ ซึ่ง ๗ ยอดสุทธิขาดดุลเมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ ในบัญชีดุลการชำระเงิน เป็นที่น่าสังเกตคือ

ก) ยอดมูลค่าในบัญชีดุลสินค้าเกินดุลทุกปี ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการได้เปรียบในราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ นั่นคือ สินค้าที่นำเข้าส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทเกษตรกรรม และสินค้าส่งออกเป็นสินค้าประเภทอุตสาหกรรม

ข) บัญชีอื่น ๆ คือ บัญชีดุลบริการ ดุลบริการ และดุลเคลื่อนย้ายมีมูลค่าขาดดุลทุกปี ยกเว้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ และ ๒๕๑๔ ที่บัญชีทุนเคลื่อนย้ายเกินดุล

แต่อย่างไรก็ตาม มูลค่าเกินดุลในบัญชีสินค้าค่อนข้างมาก สามารถที่จะชดเชยยอดขาดดุลในบัญชีอื่น ๆ ได้ ดังนั้น ทำให้ยอดดุลการชำระเงินเกินดุล ยกเว้นในบางปี เท่านั้น ถ้าพิจารณาในรายละเอียดของบัญชีต่าง ๆ จะพบว่า

ในช่วงระยะก่อนปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ทุกปีบัญชีดุลการชำระเงินมีมูลค่าเกินดุล ยกเว้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งมีมูลค่าขาดดุล ๕๗๑ ล้านเหรียญสหรัฐ ในช่วงนี้มีมูลค่าการขยายตัวของสินค้าเข้าประมาณ ร้อยละ ๑๖.๒๑ ในขณะที่มูลค่าการขยายตัวของสินค้าออกมีประมาณ ร้อยละ ๒๒.๕๓ ประกอบกับทั้งประเทศยังได้เปรียบในราคาสินค้า โดยเปรียบเทียบ จึงทำให้ดุลสินค้ามีมูลค่าเกินดุลค่อนข้างสูง และเพิ่มขึ้นทุกปี นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นต้นมา ในขณะเดียวกัน มูลค่าของบัญชีอื่น ๆ คือ บัญชีบริการและบัญชีบริการ ก็มีได้ขาดดุลเพิ่มขึ้นมากนัก เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา แต่จะเห็นได้ว่า มีการเคลื่อนย้ายเงินทุนระยะยาวไปต่างประเทศมีแนวโน้มค่อนข้างสูง เหตุผลสืบเนื่องมาจากผลตอบแทนจากการลงทุนในประเทศต่ำ ดังนั้น ในบัญชีทุนเคลื่อนย้ายจึงมีมูลค่าขาดดุล ยกเว้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ และ ๒๕๑๔ โดยเฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ มีการไหลเข้าของเงินทุนระยะสั้นมากผิดปกติทั้งในภาครัฐบาลและภาคเอกชน เป็นจำนวนเงินถึง ๒,๔๓๕ ล้านเหรียญสหรัฐ ดังนั้นในปีนี้ บัญชีเงินทุนเคลื่อนย้ายจึงมียอดเกินดุลถึง ๑,๓๕๓ ล้านเหรียญสหรัฐ จึงมีผลทำให้บัญชีดุลชำระเงินมีมูลค่าเกินดุลค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับปีอื่น ๆ คือ ๗,๖๗๗ ล้านเหรียญสหรัฐ อย่างไรก็ตาม เมื่อรวมมูลค่าของยอดบัญชี

ต่าง ๆ เข้าด้วยกันแล้ว บัญชีดุลการชำระเงินมีมูลค่าเกินดุล ยกเว้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งในปีนี้ ในบัญชีสินค้ามีมูลค่าเกินดุลน้อยมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าในปีนี้ มูลค่าการขยายตัวของสินค้าออกมีอัตราลดลง ในขณะที่มูลค่าการขยายตัวของสินค้าเข้ามีอัตราเพิ่มขึ้น

ระยะปี พ.ศ. ๒๕๑๖-๒๕๑๘

เป็นช่วงที่ประเทศญี่ปุ่นขาดดุลการชำระเงินค่อนข้างมากเมื่อเทียบกับปีอื่น ๆ ที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ และ ๒๕๑๗ ซึ่งมีมูลค่าขาดดุลการชำระเงินถึง ๑๐,๐๗๔ และ ๖,๘๕๔ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ตามลำดับ สืบเนื่องมาจากสาเหตุที่สำคัญคือ

ก) เกิดภาวะวิกฤตการณ์น้ำมัน

ข) ภายในประเทศเอง ประสบภาวะการขาดแคลนสินค้าประเภทอาหาร

ดังนั้น ในช่วงนี้สินค้านำเข้าส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทอาหาร และน้ำมันดิบ มีมูลค่าสูงกว่าทุกปี ดังจะพบว่า การขยายตัวของมูลค่าสินค้าเข้ามีอัตราเพิ่มขึ้นประมาณ ร้อยละ ๗๐.๔๐ และ ๖๒.๘๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ และ ๒๕๑๗ เทียบกับปีที่ผ่านมาในขณะที่มูลค่าสินค้าออก มีอัตราเพิ่มขึ้นเช่นกัน แต่เพิ่มขึ้นในอัตราที่ต่ำกว่า (ประมาณ ร้อยละ ๒๕.๓๖ และ ๔๐.๒๓ ในช่วงเดียวกัน) เมื่อเป็นเช่นนี้ในบัญชีสินค้า จึงมีมูลค่าเกินดุลลดลง แต่ในขณะเดียวกัน บัญชีบริการมีมูลค่าขาดดุลสูงขึ้นประมาณร้อยละ ๔๕.๐๔ และ ๖๖.๔๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ และ ๒๕๑๗ เทียบกับปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ มีการเคลื่อนย้ายเงินทุน โดยเฉพาะเงินลงทุนระยะยาว ไปลงทุนในภาคต่างประเทศมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะสภาพเศรษฐกิจภายในประเทศ และบรรยากาศการลงทุนไม่เอื้ออำนวย เมื่อรวมยอดมูลค่าของบัญชีต่าง ๆ เข้าด้วยกันแล้ว มูลค่าเกินดุลในบัญชีสินค้าไม่สามารถที่จะชดเชยยอดมูลค่าขาดดุลในบัญชีอื่น ๆ ได้ จึงทำให้ยอดการเปลี่ยนแปลงในเงินสำรองระหว่างประเทศลดลง

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นต้นมา มูลค่าบัญชีดุลการชำระเงินเกินดุลเป็นที่น่าสังเกตว่า นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นต้นมา มูลค่าของสินค้าเข้ามีอัตราการขยายตัวที่ต่ำมาก นั่นคือ -๖.๒๙% ๑๒.๕๔% และ ๑๐.๔๗% ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ถึง ๒๕๒๐ ตามลำดับ ในขณะที่มูลค่าของสินค้าออก มีอัตราเพิ่มขึ้น โดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๒๐ ประกอบกับมูลค่าของบัญชีอื่น ๆ ก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงลงมากนัก ยกเว้นในปี พ.ศ. ๒๕๑๙ ที่บัญชีทุน

เคลื่อนย้ายขาดดุลถึง ๑๐,๘๕๑ ล้านดอลลาร์ แต่เมื่อรวมยอดในบัญชีต่าง ๆ เข้าด้วยกัน
แล้ว มูลค่าเกินดุลในบัญชีสินค้าสามารถที่จะทดแทนมูลค่าการขาดดุลในบัญชีอื่น ๆ ได้ ดังนั้น
จึงทำให้บัญชีดุลการชำระเงิน มีมูลค่าเกินดุล

ตารางที่ ๕
ดุลการชำระเงินของประเทศญี่ปุ่น

ปี พ.ศ. ๒๕๐๙-๒๕๒๑

หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐ

ปี พ.ศ.	ดุลสินค้า	ดุลบริการ	ดุลบริจาค	ทุนเคลื่อนย้าย	จำนวนคลาดเคลื่อนสุทธิ	ดุลชำระเงิน
๒๕๐๙	๒,๒๗๔	-๘๘๖	-๑๓๘	-๘๗๒	-๔๕	๓๓๗
๒๕๑๐	๑,๑๖๐	-๑,๑๗๒	-๑๗๘	-๓๐๖	-๗๕	-๕๗๑
๒๕๑๑	๒,๕๒๙	-๑,๓๐๖	-๑๗๕	-๓๐	๘๔	๑,๑๐๒
๒๕๑๒	๓,๖๙๙	-๑,๓๙๙	-๑๘๑	๒๓	๑๔๑	๒,๒๘๓
๒๕๑๓	๓,๙๖๓	-๑,๗๘๕	-๒๐๘	-๑,๕๑๗	๒๗๑	๗๒๔
๒๕๑๔	๗,๗๘๗	-๑,๗๓๐	-๒๕๒	-๑,๓๕๓	๕๒๗	๗,๖๗๗
๒๕๑๕	๘,๙๗๑	-๑,๘๘๓	-๔๖๔	-๒,๕๒๑	๖๓๘	๔,๗๔๑
๒๕๑๖	๓,๖๘๘	-๓,๕๑๐	-๓๑๔	-๗,๓๔๓	-๒,๕๙๕	-๑๐,๐๗๔
๒๕๑๗	๑,๔๓๖	-๕,๘๔๒	-๒๘๗	-๒,๑๐๓	-๔๓	-๖,๘๓๙
๒๕๑๘	๕,๐๒๘	-๕,๓๕๔	-๓๕๖	-๑,๔๐๑	-๕๘๔	-๒,๖๗๖
๒๕๑๙	๙,๘๘๗	-๕,๘๖๗	-๓๔๐	-๘๗๓	๑๑๗	๒,๙๒๔
๒๕๒๐	๑๗,๔๑๑	-๖,๐๐๔	-๓๘๙	-๓,๘๓๒	๖๕๗	๗,๗๘๓
๒๕๒๑	๒๔,๕๙๖	-๗,๓๘๗	-๖๗๕	-๑๐,๘๕๑	๒๖๗	๕,๙๕๐

ที่มา : The Bank of Japan, Economic Statistics Annual, 1970-1979.

๓.๒ ความสำคัญของระบบรัฐวิสาหกิจไทยและญี่ปุ่นที่มีผลกระทบต่อดุลการชำระเงิน

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเป็นที่ยอมรับกันว่า รัฐวิสาหกิจในประเทศไทย มีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อระบบเศรษฐกิจ ดังจะพบได้จากกิจกรรมสาขาต่าง ๆ ที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจ ได้แก่ สาขาคมนาคมและขนส่ง สาขาพลังงาน สาขาสาธารณูปการ และอื่น ๆ ล้วนเป็นกิจกรรมในขอบเขตของรัฐวิสาหกิจทั้งสิ้น เช่น การเดินรถประจำทาง การไฟฟ้า การประปา การโทรคมนาคม เป็นต้น นอกจากนี้ รัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อรัฐวิสาหกิจ โดยได้จัดสรรเงินงบประมาณ เพื่อเป็นงบพัฒนารัฐวิสาหกิจ อีกมากมาย ดังจะเห็นได้จากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๒ และ ฉบับที่ ๓ ดังนี้

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๒

หน่วย : ล้านบาท

	งบพัฒนาแต่ละสาขา	งบพัฒนารัฐวิสาหกิจ ของงบประมาณแผ่นดิน
๑. สาขาเกษตรและชลประทาน	๘,๔๒๐.๒๘	๔๖๕.๘๔ (๕.๕๓%)
๒. สาขาอุตสาหกรรมเหมืองแร่และ พาณิชย์	๗๓๘.๒๘	๔๖๕.๘๔ (๕.๕๓%)
๓. สาขาคมนาคมและขนส่ง	๔,๑๘๕.๗๘	๔,๘๔๖.๒๔ (๕๒.๗๑%)
๔. สาขาพลังงาน	๑,๓๗๗.๓๔	๔,๒๔๗.๑๖ (๓๐๘.๓๕%)

และแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๓

หน่วย : ล้านบาท

	งบพัฒนาแต่ละสาขา ของงบประมาณแผ่นดิน	งบพัฒนารัฐวิสาหกิจ
๑. สาขาเกษตรและชลประทาน	๑๙,๙๘๕	๒๔๓.๗๕ (๑.๒๑%)
๒. สาขาอุตสาหกรรมเหมืองแร่และ พาณิชยกรรม	๔,๒๘๕	๑,๔๘๙.๘๘ (๓๔.๙๙%)
๓. สาขาคมนาคมขนส่ง	๒๒,๕๔๓	๗,๐๔๖.๔๗ (๓๑.๒๕%)
๔. สาขาพลังงาน	๑๔,๗๕๑	๑๐,๐๔๒.๗๓ (๖๘.๐๘%)

เมื่อเปรียบเทียบงบพัฒนารัฐวิสาหกิจกับงบพัฒนาสาขาเดียวกันในงบประมาณแผ่นดิน เป็นสัดส่วนจะพบว่า งบพัฒนารัฐวิสาหกิจสาขาพลังงานมีเป็นจำนวนมาก ประมาณร้อยละ ๓๐๘.๓๕ และ ๖๘.๐๘ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๒ และฉบับที่ ๓ และงบพัฒนารัฐวิสาหกิจสาขาคมนาคมและขนส่ง เป็นประมาณร้อยละ ๕๒.๗๑ และ ๓๑.๒๕ ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๒ และฉบับที่ ๓ ตามลำดับ

นอกจากนี้ รัฐวิสาหกิจยังเป็นแหล่งที่มาของรายได้รัฐบาลอีกทางหนึ่งด้วย นอกเหนือจากรายได้จากภาษีอากร และอื่น ๆ ดังจะเห็นได้จากตารางที่ ๖

ตารางที่ ๖

เปรียบเทียบรายได้ของรัฐกับรายได้ที่มาจาก

รัฐวิสาหกิจในประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๑๑-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปี พ.ศ.	รายได้ทั้งหมดของรัฐ	รายได้จากรัฐวิสาหกิจ
๒๕๑๑	๑๖,๗๓๘.๕๐	๕๕๗.๒๙ (๓.๓๒%)
๒๕๑๒	๑๘,๕๗๙.๖๔	๖๓๓.๓๓ (๓.๔๑%)
๒๕๑๓	๑๘,๙๙๓.๒๖	๖๑๓.๔๓ (๓.๒๒%)
๒๕๑๔	๑๙,๔๕๙.๖๘	๗๙๗.๔๒ (๔.๐๙%)
๒๕๑๕	๒๑,๒๙๖.๖๘	๘๒๖.๙๑ (๓.๘๘%)
๒๕๑๖	๒๕,๖๓๔.๑๐	๘๒๙.๒๓ (๓.๒๓%)
๒๕๑๗	๓๘,๓๗๐.๘๕	๙๕๘.๓๙ (๒.๕๐%)
๒๕๑๘	๓๘,๓๔๓.๔๓	๑,๘๓๕.๕๐ (๔.๗๖%)
๒๕๑๙	๔๓,๖๑๒.๓๗	๒,๑๑๗.๕๕ (๔.๘๕%)
๒๕๒๐	๕๒,๖๕๗.๖๐	๓,๗๖๑.๒๓ (๗.๑๓%)
๒๕๒๑ *	๖๑,๙๗๓.๓๑	๓,๕๙๓.๘๕ (๕.๖๓%)

* ตัวเลขประมาณ

ที่มา : ประมาณการรายรับ ฉบับที่ ๒ สำนักงบประมาณ ปี ๒๕๑๒-๒๕๒๑

โดยเฉลี่ยแล้ว ในแต่ละปีรัฐมีรายได้จากรัฐวิสาหกิจประมาณร้อยละ ๔.๒๑ เมื่อเทียบกับรายได้ทั้งหมดของรัฐ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะเป็นจำนวนเงินไม่มากนัก แต่วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งและดำเนินการรัฐวิสาหกิจ ก็มีไว้เพื่อที่จะเป็นแหล่งที่มาของรายได้ อย่างเดียว ยังมีวัตถุประสงค์อื่น ๆ อีกด้วย

ดังที่กล่าวแล้วว่า รัฐวิสาหกิจมีความเกี่ยวข้องกับดุลการชำระเงินทั้งในทางตรงและทางอ้อม นั่นคือพฤติกรรมในการใช้จ่ายต่าง ๆ ของรัฐวิสาหกิจ โดยอาจจะพิจารณาได้จากดุลสินค้าและบริการของรัฐวิสาหกิจโดยเปรียบเทียบกับดุลสินค้าและบริการของประเทศไทย

ตารางที่ ๗

เปรียบเทียบมูลค่าและบริการของรัฐวิสาหกิจไทยกับมูลค่า
และบริการของประเทศไทยปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปี พ.ศ.	มูลค่าและบริการของรัฐวิสาหกิจไทย ^๑	มูลค่าและบริการ ^๒ ของประเทศไทย
๒๕๑๐	- ๔๔๕.๐๓ (๓๔.๓๓%)	- ๑,๒๙๖
๒๕๑๑	- ๔๐๙.๖๙ (๗.๙๓%)	- ๕,๑๖๓
๒๕๑๒	- ๗๔๕.๙๖ (๑๔.๕๙%)	- ๕,๑๑๐
๒๕๑๓	- ๒๒๙.๐๒ (๔.๕๗%)	- ๖,๖๘๕
๒๕๑๔	- ๖๕๘.๕๕ (๑๓.๙๔%)	- ๔,๗๒๔
๒๕๑๕	- ๙๐๒.๙๒ (๓๒.๒๐%)	- ๒,๘๐๔
๒๕๑๖	- ๖๕๑.๓๘ (๑๗.๕๘%)	- ๓,๗๐๕
๒๕๑๗	- ๘,๖๔๙.๙๔ (๑๕๒.๕๕%)	- ๕,๖๗๐
๒๕๑๘	- ๙,๘๐๑.๕๖ (๗๐.๐๑%)	- ๑๔,๐๐๐
๒๕๑๙	- ๙,๕๒๘.๓๐ (๕๙.๑๔%)	- ๑๐,๐๒๓
๒๕๒๐	- ๑๔,๙๔๐.๖๔ (๖๔.๕๕%)	- ๒๓,๑๗๙
๒๕๒๑	- ๑๘,๕๖๘.๐๖ (๗๗.๕๘%)	- ๒๓,๙๓๔

ที่มา : ๑ จากรัฐวิสาหกิจไทย
๒ เช่นเดียวกับตารางที่ ๔

จากตารางที่ ๗ แสดงให้เห็นว่า รัฐวิสาหกิจในประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับอุตสาหกรรมสินค้าและบริการ (บัญชีเดินสะพัด) มาก หมายถึงว่าในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๒๑ กิจกรรมการซื้อขายสินค้าและบริการระหว่างประเทศในช่วงเวลาดังกล่าว เป็นการซื้อขายสินค้าและบริการที่เกิดจากรัฐวิสาหกิจโดยเฉลี่ยในแต่ละปีคิดเป็นร้อยละประมาณ ๔๕.๗๓ นั่นคือ ในแต่ละปีระหว่างช่วงเวลาดังกล่าว การที่ดุลสินค้าและบริการของประเทศไทยขาดดุลนั้น เป็นผลสืบเนื่องมาจากการขาดดุลในบัญชีเดินสะพัดของรัฐวิสาหกิจเกือบครึ่งหนึ่ง นอกจากนี้ จะเห็นได้ว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ดุลสินค้าและบริการของประเทศไทยขาดดุล ๕,๖๗๐ ล้านบาท แต่ขณะเดียวกัน เป็นผลจากการขาดดุลในดุลสินค้าและบริการของรัฐวิสาหกิจถึง ๘,๖๔๔.๔๔๔ ล้านบาท สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ ในช่วงปีนี้ หน่วยงานอื่น ๆ ของภาครัฐบาลและเอกชนมีมูลค่าของดุลสินค้าและบริการเกินดุล

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นต้นมา รัฐวิสาหกิจมีส่วนที่ทำให้ดุลสินค้าและบริการของประเทศไทยขาดดุลเพิ่มขึ้นอย่างมาก คือ ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๑ การที่ดุลสินค้าและบริการของประเทศไทยขาดดุลประมาณ ๗๖,๘๐๖ ล้านบาท เป็นผลมาจากการที่รัฐวิสาหกิจขาดดุลในดุลสินค้าและบริการ ๖๑,๔๔๘.๔๒๗ ล้านบาท หรือประมาณ ร้อยละ ๘๐.๐๕๖

สำหรับในประเทศญี่ปุ่นก็เช่นเดียวกัน กิจกรรมพื้นฐานในทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ เช่น การรถไฟ การไฟฟ้าและพลังงาน การเงินการธนาคารและประกันภัย รัฐได้เข้าแทรกแซงในกิจการต่าง ๆ เหล่านี้ ในรูปแบบของรัฐวิสาหกิจทั้งสิ้น ถึงแม้ว่าในกิจการบางประเภท เช่น การรถไฟ จะมีการดำเนินงานของราคาเอกชนบ้างก็ตาม แต่การควบคุมการดำเนินงานบางส่วนอยู่ในอำนาจของรัฐ นั่นคือ การตั้งราคา เป็นต้น นอกจากนี้ในแต่ละปี รัฐบาลได้จัดสรรเงินงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานกิจการรัฐวิสาหกิจเป็นจำนวนมาก ดังจะเห็นได้ในตารางที่ ๘

ตารางที่ ๘
การจัดสรรงบประมาณเพื่อรัฐวิสาหกิจในประเทศไทย

ปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ๑๐๐ ล้านบาท

ปี พ.ศ.	งบประมาณทั้งสิ้นของรัฐบาล	งบพัฒนาวิสาหกิจ
๒๕๑๐	๕๑,๑๓๐	๑๗,๙๒๐ (๓๕.๐๖%)
๒๕๑๑	๕๙,๓๗๐	๒๒,๑๙๔ (๓๗.๓๘%)
๒๕๑๒	๖๙,๑๗๐	๒๖,๐๘๔ (๓๗.๗๐%)
๒๕๑๓	๘๑,๑๗๖	๓๑,๗๑๒ (๓๘.๗๓%)
๒๕๑๔	๙๕,๖๑๑	๓๘,๙๘๙ (๔๐.๗๗%)
๒๕๑๕	๑๑๙,๓๒๑	๔๙,๐๕๑ (๔๑.๑๐%)
๒๕๑๖	๑๔๗,๗๘๓	๖๗,๙๑๗ (๔๕.๙๕%)
๒๕๑๗	๑๙๐,๙๙๗	๘๕,๐๒๕ (๔๔.๕๑%)
๒๕๑๘	๒๐๘,๖๐๘	๙๗,๘๑๕ (๔๖.๘๙%)
๒๕๑๙	๒๔๔,๖๗๖	๑๐๐,๐๓๘ (๔๐.๘๘%)
๒๕๒๐	๒๙๐,๕๙๘	๑๑๓,๐๐๔ (๓๘.๘๘%)
๒๕๒๑	๓๔๐,๙๐๐	๑๑๖,๕๙๔ (๓๔.๑๙%)

ที่มา : The Bank of Japan, Economic Statistics Annual, 1970,
1975, 1980

จะเห็นได้ว่า ในแต่ละปีรัฐบาลญี่ปุ่นได้จัดสรรเงินงบประมาณแผ่นดินเพื่อเป็นค่า
ใช้จ่ายในกิจการรัฐวิสาหกิจ โดยเฉลี่ยประมาณปีละ ๒๓,๘๖๑.๔๑ ร้อยล้านบาท หรือ
ประมาณ ร้อยละ ๔๐.๑๖ ของงบประมาณทั้งสิ้น ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา รัฐวิสาหกิจ
บางประเภทสามารถดำเนินงานและตอบสนองวัตถุประสงค์ของรัฐ นั่นคือ รัฐวิสาหกิจที่
เป็นกิจการผูกขาด เช่น JTSC ดำเนินกิจการมีกำไรและส่งเป็นรายได้ให้กับรัฐ ดังเช่น
ตารางที่ ๔

ตารางที่ ๕

การเปรียบเทียบรายได้ของรัฐทั้งหมดกับรายได้ที่มาจากรัฐวิสาหกิจใน

ประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ๑๐๐ ล้านบาท

ปี พ.ศ.	รายได้ทั้งหมดของรัฐ	รายได้จากรัฐวิสาหกิจ
๒๕๑๐	๕๒,๙๗๔.๕๖	๑,๙๗๓.๐๙ (๓.๖๕%)
๒๕๑๑	๖๐,๕๙๘.๗๓	๒,๕๕๔.๐๙ (๔.๒๑%)
๒๕๑๒	๗๑,๐๙๒.๖๗	๒,๖๑๕.๗๓ (๓.๖๗%)
๒๕๑๓	๘๔,๕๙๑.๘๑	๒,๗๗๙.๙๗ (๓.๒๘%)
๒๕๑๔	๙๙,๗๐๘.๕๙	๒,๙๕๔.๑๘ (๒.๙๖%)
๒๕๑๕	๑๒๗,๙๓๘.๗๓	๓,๔๓๐.๗๔ (๒.๖๘%)
๒๕๑๖	๑๕๓,๗๒๖.๑๗	๓,๔๙๒.๓๗ (๒.๒๘%)
๒๕๑๗	๑๗๐,๙๙๔.๓๐	๓,๕๖๔.๕๔ (๒.๐๒%)
๒๕๑๘	๒๑๔,๗๓๔.๑๖	๓,๕๕๖.๕๖ (๑.๖๐%)
๒๕๑๙	๒๕๐,๗๖๐.๑๗	๖,๖๖๒.๙๖ (๒.๕๖%)
๒๕๒๐	๒๙๔,๓๓๖.๒๓	๕,๖๙๐.๘๐ (๑.๙๓%)
๒๕๒๑	๓๔๔,๔๐๐.๕๔	๗,๒๑๘.๒๔ (๒.๐๙%)

ที่มา : เช่นเดียวกับ ตารางที่ ๔

โดยเฉลี่ยแล้ว รัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นส่งรายได้ให้กับรัฐประมาณปีละ ๓,๘๕๖.๕๓ ร้อย
ล้านเยน หรือประมาณ ร้อยละ ๒.๗๕ ของรายได้ทั้งหมดของรัฐ ซึ่งเป็นเพียงเครื่องชี้ให้
เห็นถึงการตอบสนองวัตถุประสงค์อันหนึ่งในการจัดตั้งรัฐวิสาหกิจของรัฐเท่านั้น

ดังที่ทราบแล้วว่า รัฐวิสาหกิจมีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจ และมีส่วนเกี่ยวข้อง
ทั้งในทางตรงและทางอ้อมต่อดุลการชำระเงิน เช่น กิจกรรมต่าง ๆ ในด้านต่างประเทศ
นั่นคือ การนำเข้าและส่งออก ของสินค้าและบริการ อื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งอาจจะพิจารณาได้
จากดุลสินค้าและบริการของรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่น เปรียบเทียบกับดุลสินค้าและบริการของประเทศ
ญี่ปุ่น ดังเช่นตารางที่ ๑๐

ตารางที่ ๑๐

เปรียบเทียบมูลค่าและบริการของรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นกับมูลค่า

และบริการของประเทศญี่ปุ่น ปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปี พ.ศ.	มูลค่าและบริการ ^๑ ของประเทศญี่ปุ่น	มูลค่าและบริการ ^๒ ของรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่น
๒๕๑๐	-๒๔๔	-๖๙๐.๓๓
๒๕๑๑	๒๕,๐๑๐	-๖๙๓.๗๔
๒๕๑๒	๔๗.๐๓๕	-๑๗๔.๘๔
๒๕๑๓	๔๔,๕๔๐	๑,๙๔๐.๒๒
๒๕๑๔	๑๒๓,๗๐๒	-๑,๑๑๙.๖๔
๒๕๑๕	๑๔๔,๙๔๙	๒๓๐.๒๖
๒๕๑๖	๓,๖๔๐	-๑,๙๐๙.๔๖
๒๕๑๗	-๙๐,๑๐๒	-๔๑,๘๐๒.๐๖
๒๕๑๘	-๖,๖๖๖	-๔๙,๘๖๗.๑๒
๒๕๑๙	๘๒,๒๐๙	-๔๒.๖๑๙.๐๖
๒๕๒๐	๒๓๑,๒๒๘	-๓๙,๒๗๖.๗๑
๒๕๒๑	๓๕๑.๙๒๔	-๒๙,๖๑๒.๐๔

ที่มา : ^๑ เช่นเดียวกับ ตารางที่ ๕^๒ รัฐวิสาหกิจญี่ปุ่น

จากตารางที่ ๑๐ จะเห็นว่า ตูลสินค้าและบริการของญี่ปุ่นมีมูลค่าเป็นบวกทุกปี ยกเว้น ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐, ๒๕๑๗, และ ๒๕๑๘ ส่วนตูลสินค้าและบริการของรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นส่วนมาก จะมีมูลค่าเป็นลบ ยกเว้นในปี ๒๕๑๓ และ ๒๕๑๕ นั่นคือ ในช่วงระยะเวลา นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๒๑ ตูลสินค้าและบริการของรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นมีมูลค่าเป็นลบ ประมาณ ๒๐๔,๕๔๕.๕๒ ล้านบาท (เฉลี่ยประมาณปีละ - ๑๗,๐๔๕.๖๒ ล้านบาท) ในขณะที่ตูลสินค้าและบริการของประเทศญี่ปุ่นมีมูลค่าเป็นบวกประมาณ ๕๔๗,๒๒๔ ล้านบาท (เฉลี่ยประมาณปีละ ๗๙,๗๖๘.๖๖ ล้านบาท) นั่นคือ ในแต่ละปีนั้น รัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นมีส่วนทำให้ตูลสินค้าและบริการของประเทศญี่ปุ่น ขาดดุลเพิ่มขึ้นประมาณปีละ ๑๗,๐๔๕.๖๒ ล้านบาท

๓.๓ วิธีการประเมินผลการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของรัฐวิสาหกิจไทยและญี่ปุ่น

ในการวิเคราะห์นี้ ได้ทำการจัดแบ่งประเภทของรัฐวิสาหกิจตามสาขางานที่ปฏิบัติ ดังนี้คือ

ประเภทของรัฐวิสาหกิจ	รัฐวิสาหกิจในประเทศไทย ^๑	รัฐวิสาหกิจในประเทศญี่ปุ่น ^๒
๑) สาขาเกษตร	๑.๑ องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ๑.๒ องค์การสะพานปลา ๑.๓ องค์การอุตสาหกรรม- ห้อยเย็น ๑.๔ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร	๑.๑ Japan Raw Silk Corporation
๒) สาขาพาณิชย์	๒.๑ องค์การคลังสินค้า ๒.๒ องค์การตลาด ๒.๓ ร้านไทยอุตสาหกรรม (นารายณ์ภัณฑ์)	๒.๑ Japan External Trade Organization

๑ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒ หลักเกณฑ์ในการสุ่มตัวอย่าง ถือเอาความสำคัญของรัฐวิสาหกิจในระบบเศรษฐกิจและความสัมพันธ์กับต่างประเทศเป็นพื้นฐาน โดยปรึกษาและได้รับความเป็นชอบจาก Prof. Akira Ohnishi และ Prof. Noboru Yamamoto

ประเภทของรัฐวิสาหกิจ	รัฐวิสาหกิจในประเทศไทย	รัฐวิสาหกิจในประเทศญี่ปุ่น
๓) สาขาบริการ	๓.๑ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ๓.๒ สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ๓.๓ บริษัท สทโรงแรมและการท่องเที่ยว จำกัด (โรงแรมเอราวัณ)	๓.๑ Japan Information Centre Science and Technology. (JICST)
๔) สาขาเหมืองแร่	๔.๑ องค์การเหมืองแร่ ๔.๒ องค์การเหมืองแร่ในทะเล	๔.๑ Rationalization of Coal Industry Corp.
๕) สาขาสังคม	๕.๑ องค์การสวนสัตว์ ๕.๒ สำนักงานอนาณเคราะห์ ๕.๓ องค์การส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย	๕.๑ The Japan Foundation
๖) สาขาคมนาคม	๖.๑ การรถไฟแห่งประเทศไทย ๖.๒ การท่าเรือแห่งประเทศไทย ๖.๓ การสื่อสารแห่งประเทศไทย ๖.๔ องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย ๖.๕ องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย	๖.๑ Japanese National Railways (JNR) ๖.๒ Japan Highway Public Corporation ๖.๓ Japan Airline Co Ltd (JAL)

ประเภทของธุรกิจ	ธุรกิจในประเทศไทย	ธุรกิจในญี่ปุ่น
	๖.๖ องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์	
	๖.๗ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ	
	๖.๘ บริษัทวิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด	
	๖.๙ บริษัทเดินอากาศไทย จำกัด	
	๖.๑๐ บริษัทไทยเดินเรือทะเล จำกัด	
	๖.๑๑ บริษัทส่งเสียงทางสาย จำกัด	
	๖.๑๒ บริษัทอุกรุงเทพ จำกัด	
	๖.๑๓ บริษัทขนส่ง จำกัด	
	๖.๑๔ บริษัทไทยแอร์เวย์แอร์คราฟท์เมทาแนนท์ จำกัด	
๗) สาขาพลังงาน	๗.๑ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	๗.๑ Japan Atomic Energy Research Institute
	๗.๒ การไฟฟ้านครหลวง	๗.๒ The Power and Nuclear Fuel Development-
	๗.๓ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	Corporation
	๗.๔ องค์การเชื้อเพลิง	
	๗.๕ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย	

ประเภทของรัฐวิสาหกิจ	รัฐวิสาหกิจในประเทศไทย	รัฐวิสาหกิจในประเทศญี่ปุ่น
๘) สาขาสาธารณูปโภค	๘.๑ การเคหะแห่งชาติ	๘.๑ Metropolitan
	๘.๒ การประปานครหลวง	Expressway Public
	๘.๓ การทางพิเศษแห่งประเทศไทย	Corporation
๙) สาขาการเงินและประกันภัย	๙.๑ ธนาคารแห่งประเทศไทย	๙.๑ The Overseas Economic
	๙.๒ ธนาคารออมสิน	Corporation Fund
	๙.๓ ธนาคารอาคารสงเคราะห์	(OECF)
	๙.๔ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	๙.๒ The Export-Import
	๙.๕ บริษัททฤษฎีประกันภัย จำกัด	Bank of Japan
๑๐) สาขาอุตสาหกรรม		
๑๐.๑ อุตสาหกรรมทหาร	๑๐.๑.๑ องค์การแก้ว กระจงทอง กลาโหม	๑๐.๑.๑ Japan Nuclear Ship Development Agency
	๑๐.๑.๒ องค์การแบด เตอร์รี่ กระจงทองกลาโหม	
	๑๐.๑.๓ องค์การฟอกหนัง กระจงทองกลาโหม	
	๑๐.๑.๔ องค์การทอผ้า กระจงทองกลาโหม	
	๑๐.๑.๕ องค์การผลิตอาหาร สำเร็จรูป	

ประเภทของรัฐวิสาหกิจ	รัฐวิสาหกิจในประเทศ	รัฐวิสาหกิจในประเทศญี่ปุ่น
๑๐.๒ อุตสาหกรรมน้ำตาล กระสอบ, กระดาษ	๑๐.๒.๑ โรงงานน้ำตาล กรมโรงงานอุตสาหกรรม	๑๐.๒.๑ Japan Sugar Price Stabilization Agency. (JSPSA)
	๑๐.๒.๒ บริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาล ชลบุรี จำกัด	
	๑๐.๒.๓ โรงงานกระสอบป่าน กรมโรงงานอุตสาหกรรม	
	๑๐.๒.๔ โรงงานกระสอบ กระทรวงการคลัง	
	๑๐.๒.๕ บริษัทกระสอบยี่สิบ จำกัด	
	๑๐.๒.๖ โรงงานกระดาษ กรมโรงงานอุตสาหกรรม	
๑๐.๓ อุตสาหกรรมเคมี และการเกษตร	๑๐.๓.๑ องค์การเภสัชกรรม	๑๐.๓.๑ Japan Urea + Ammonium Sulphate Export Co Ltd
	๑๐.๓.๒ องค์การสารส้ม	
	๑๐.๓.๓ บริษัทไม้อัดไทย จำกัด	
	๑๐.๓.๔ บริษัทปุ๋ยเคมี จำกัด	
๑๐.๔ อุตสาหกรรมสามิต	๑๐.๔.๑ องค์การสุรา กรมสรรพสามิต	๑๐.๔.๑ The Japan Tobacco and Salt Public Corporation
	๑๐.๔.๒ โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง	
	๑๐.๔.๓ โรงงานไฟ กรมสรรพสามิต	

ประเภทของรัฐวิสาหกิจ	รัฐวิสาหกิจในประเทศไทย	รัฐวิสาหกิจในประเทศญี่ปุ่น
๑๐.๕ บริการอุตสาหกรรม และอื่น ๆ	๑๐.๕.๑ การนิคมอุตสาหกรรม ๑๐.๕.๒ โรงพิมพ์ตำรวจ ๑๐.๕.๓ บริษัทหินอ่อน จำกัด ๑๐.๕.๔ สถาบันวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยีแห่ง ประเทศไทย ๑๐.๕.๕ ร้านค้าดุสิต (ศึกษารัณฑ์)	

ในการศึกษาถึงผลกระทบต่อดุลการชำระเงินของระบบรัฐวิสาหกิจโดยเปรียบเทียบนั้น เป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิ (Net Foreign Exchange Savings and Earnings) ของระบบรัฐวิสาหกิจว่าในแต่ละปีนั้น ระบบรัฐวิสาหกิจสามารถประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิได้มากหรือน้อยเพียงใด ในการประหยัดดังกล่าว ประกอบไปด้วยผลกระทบต่อดุลการชำระเงินสองทางคือ ผลกระทบในทางบวกต่อดุลการชำระเงิน (Positive Effect on Balance of Payments) และผลกระทบในทางลบต่อดุลการชำระเงิน (Negative Effect on Balance of Payments)

ก) ผลกระทบในทางบวกต่อดุลการชำระเงิน (Positive Effect on Balance of Payments) นั้นคือการประหยัดเงินตราต่างประเทศของระบบรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเป็นไปได้หลายกรณี คือ

๑. เงินตราต่างประเทศที่ได้รับ เนื่องจากการผลิตเพื่อการส่งออก (Foreign Exchange Earnings) หรือการขายสินค้าให้กับต่างประเทศ เป็นการประเมินให้ทราบถึงว่า ในแต่ละปีนั้น ระบบรัฐวิสาหกิจได้สร้างเงินตราต่างประเทศเนื่องจากการส่งออกปีละเท่าใด

ให้ A_t = ปริมาณการส่งสินค้าออกในปีที่ t

$P(f.o.b.)$ = ราคา เอฟ.โอ.บี. ต่อหน่วยของสินค้าชนิดนั้น

ดังนั้น $A_t \times P(f.o.b.)$ คือ มูลค่าของเงินต่างประเทศที่ได้รับ เนื่องจากระบบรัฐวิสาหกิจขายสินค้าให้กับต่างประเทศ

๒. เงินตราต่างประเทศที่ได้รับเนื่องจาก ระบบรัฐวิสาหกิจขายบริการให้กับต่างประเทศ เช่น ค่าขนส่งสินค้าจัสแม็กขององค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ รายได้จากนักท่องเที่ยวที่เกิดจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย อื่น ๆ เป็นต้น

๓. เงินตราต่างประเทศที่รัฐวิสาหกิจได้รับในรูปของเงินช่วยเหลือต่างประเทศ เช่น การรถไฟแห่งประเทศไทย ได้รับเงินช่วยเหลือจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

๔. การประหยัดเงินตราต่างประเทศ เนื่องจากรัฐวิสาหกิจทำการผลิตสินค้าเพื่อทดแทนการนำเข้า (Foreign Exchange Savings) อธิบายได้ดังนี้ คือ ถ้า

ไม่มีการผลิตสินค้าชนิดนั้นแล้ว ประเทศมีความจำเป็นจะต้องนำเข้าของสินค้าชนิดนั้นในราคา ซี.ไอ.เอฟ. ดังนั้น เมื่อรัฐวิสาหกิจมีการผลิตสินค้าชนิดนั้น เพื่อขายภายในประเทศเป็น จำนวน A หน่วย ในปี t ย่อมทำให้ประเทศไม่จำเป็นจะต้องสั่งสินค้าชนิดนั้นจำนวน At หน่วยอีกต่อไป หรือเป็นการประหยัดเงินตราต่างประเทศคิดเป็นมูลค่าเท่ากัน

ให้ At = ปริมาณการผลิต A หน่วยในปีที่ t

$P(c.i.f)$ = ราคา ซี.ไอ.เอฟ. เฉลี่ยของสินค้านั้น ในปีที่ t

ดังนั้น การประหยัดเงินตราต่างประเทศ = $At \times P(c.i.f.)$

ในการวิเคราะห์การผลิตสินค้าของรัฐวิสาหกิจ เพื่อที่จะทำการทดสอบว่า การผลิตสินค้านั้น เป็นการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าหรือไม่ และมีอัตราทดแทนการนำเข้ามากหรือน้อยเท่าใด โดยทำการศึกษารัฐวิสาหกิจไทย ๕ แห่ง คือ

- ก) โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง
- ข) บริษัทสินอ่อน จำกัด
- ค) องค์การแก้ว กระทรวงกลาโหม
- ง) องค์การเบตเตอรี กระทรวงกลาโหม
- จ) โรงงานไฟ กรมสรรพสามิต

และรัฐวิสาหกิจอื่น ๆ ๑ แห่ง คือ JTSC

ในการทดสอบนี้ ใช้วิธีการของ Chenery และแก้ไขปรับปรุงโดย ดร.ณรงค์ชัย อัครเศรณี

H.B. Chenery ให้คำจำกัดความ "การทดแทนการนำเข้า" คือ ความแตกต่างระหว่างสินค้าเข้าที่เกิดขึ้นจริงกับสินค้าเข้าที่คาดว่าจะเกิดขึ้น โดยตั้งข้อสมมติฐานให้ ส่วนแบ่งของอุปทานคงที่ (Constant Supply Share) โดยให้สินค้าเข้าที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (Expected Import) เพิ่มขึ้นในอัตราเดียวกันกับการเพิ่มขึ้นของอุปทานรวม แต่เนื่องจากอุปทานจะเปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์สินค้าออก ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่ยากต่อการควบคุม ดังนั้น การใช้สมมติฐานนี้จึงไม่เหมาะสม นอกจากนี้ สินค้าเข้ามักจะเปลี่ยนแปลงตามปริมาณของอุปสงค์ภายในประเทศ (Domestic Demand)

ดร.ณรงค์ชัย อัครเศรณี จึงดัดแปลงให้เหมาะสม โดยตั้งข้อสมมติฐาน คือให้ ส่วนแบ่งของอุปสงค์คงที่ (Constant Demand Share) และสมมติให้สินค้าเข้าที่คาดว่าจะ เกิดขึ้น เพิ่มขึ้นในอัตราส่วนเดียวกันกับอุปสงค์รวมภายในประเทศ^๑

วิธีการคำนวณอัตราทดแทนการนำเข้าทำได้ดังนี้

- ให้ D = อุปสงค์รวมภายในประเทศ
 M = สินค้าเข้า
 S = อุปทานภายในประเทศที่มีต่อผลผลิตภายในประเทศ
 X = ผลผลิตรวมภายในประเทศ
 E = สินค้าออก
 $t, 0$ = ระยะเวลาในปีที่ t และเวลาที่เริ่มต้น
 $\hat{M}$ = สินค้าเข้าที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

$$X_t + M_t = D_t + E_t \quad (1)$$

$$S_t = X_t - E_t = D_t - M_t \quad (2)$$

สามารถคำนวณ $\hat{M}$ ได้จากสินค้าเข้าที่เกิดขึ้นจริง (Actual Import) ในปีที่แล้ว และเปอร์เซ็นต์ที่เพิ่มขึ้นเท่ากับ การเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ภายในประเทศ

$$\hat{M}_t = (1+d)M_0 \quad (3)$$

ให้ d = เปอร์เซ็นต์ที่เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วของอุปสงค์รวมภายในประเทศ

$$d = (D_t - D_0)/D_0 \quad (4)$$

ให้ m = อัตราการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นคิดเป็นเปอร์เซ็นต์

$$m = (M_t - M_0)/M_0 \quad (5)$$

---

^๑ Narongchai Akarasanee. The Manufacturing Sector in Thailand : A Study of Growth, Import Substitution and Effective Protection, 1960-1969. Ph.D. Dissertation. The Johns Hopkins University, Baltimore, 1973.

จากคำจำกัดความของ "การทดแทนการนำเข้า" เขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\hat{M}_t - M_t = (1+d)M_0 - M_t \quad (6)$$

แทนค่า (๕) ใน (๖)

$$\hat{M}_t - M_t = (1+d)M_0 - (1+m)M_0$$

$$(d - m) M_0$$

ในกรณีที่เครื่องหมายเป็นบวก หมายถึง ภายในประเทศมีการผลิตสินค้าชนิดนั้นมากกว่า เพราะอัตราการเพิ่มขึ้นของสินค้าเข้าต่ำกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของผลผลิตภายในประเทศ

ในกรณีที่ เครื่องหมายเป็นลบ หมายถึง การบริโภคภายในประเทศ จะต้องพึ่งภาคต่างประเทศ โดยการส่งสินค้าชนิดนั้นเข้ามา

ตารางที่ ๑๑

อัตราทดแทนการนำเข้าของรัฐวิสาหกิจ

ปี พ.ศ. ๒๕๑๑-๒๕๒๑

ปี	โรงงานยาสูบ	บริษัทหินอ่อน	โรงงานแก้ว	โรงงานแบตเตอรี่	โรงงานไฟ	JTSC
๒๕๑๑	.๑๓๗	- .๒๐๔	.๐๗๓	-๐.๐๕๖	.๑๓๙	.๐๕๔
๒๕๑๒	.๒๖๑	-๑.๖๒๙	- .๑๐๑	-๐.๐๕๖	.๐๕๗	.๐๓๔
๒๕๑๓	.๖๒๖	-๑.๘๕๒	.๓๒๙	.๖๐๘	.๒๕๗	- .๐๕๑
๒๕๑๔	.๙๑๕	-๑.๗๑๐	.๘๘๑	.๕๕๕	.๓๔๔	- .๐๐๕
๒๕๑๕	.๙๕๐	.๙๖๖	.๕๘๙	.๒๔๗	.๒๓๐	.๒๗๙
๒๕๑๖	.๓๓๐	-๒.๔๕๙	.๕๖๐	.๖๒๙	- .๐๑๖	- .๔๓๙
๒๕๑๗	.๗๐๙	-๕.๒๔๓	.๗๔๗	.๘๓๔	- .๗๙๓	- .๓๕๘
๒๕๑๘	.๗๒๔	-๒.๑๕๙	๑.๑๑๖	๑.๑๒๑	- .๗๔๗	.๐๒๐
๒๕๑๙	-๒.๔๖๑	-๔.๖๗๖	๑.๑๗๙	๑.๒๗๕	-๑.๓๐๑	.๑๖๓
๒๕๒๐	๑.๕๒๓	-๔.๕๐๓	๑.๐๗๘	๑.๕๔๐	- .๙๖๒	- .๐๙๗
๒๕๒๑	-๑.๔๓๐	-๑.๕๙๔	๑.๐๕๑	๑.๓๕๐	- .๖๑๕	- .๒๖๙

ข) ผลกระทบในทางลบต่อดุลการชำระเงิน (Nagative Effect on Balance of Payments) หมายถึงการไม่ประหยัดเงินตราต่างประเทศของระบบรัฐวิสาหกิจ นั่นคือ การสูญเสียเงินตราต่างประเทศของระบบรัฐวิสาหกิจ การสูญเสียเงินตราต่างประเทศเนื่องจากการผลิตสินค้าและบริการ แบ่งแยกรายการออกได้ดังนี้ คือ

๑. รายจ่ายในการซื้อสินค้าประเภททุน (Capital Goods) นั่นคือ เครื่องมือเครื่องจักร เครื่องอะไหล่ และอุปกรณ์การผลิต เป็นต้น
๒. รายจ่ายในการซื้อครุภัณฑ์สำนักงาน เช่น เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องคำนวณเลข เครื่องถ่ายเอกสาร และอื่น ๆ
๓. รายจ่ายในการซื้อเครื่องใช้เบ็ดเตล็ด เช่น อุปกรณ์การแพทย์ เครื่องมือทดลองทางวิทยาศาสตร์ กล้องถ่ายรูป ฯลฯ
๔. รายจ่ายในการซื้อยานพาหนะต่าง ๆ
๕. รายจ่ายในการจ้างผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ
๖. รายจ่ายเป็นดอกเบี้ยเงินกู้ต่างประเทศ
๗. รายจ่ายในการไปศึกษาอบรม ทุนต่างประเทศของพนักงานรัฐวิสาหกิจ

๘. การสูญเสียเงินตราต่างประเทศเนื่องจากการใช้น้ำมัน

ในการวิเคราะห์นี้ เพื่อต้องการทราบตัวเลขที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด ดังนั้น จึงต้องคิดหาราคาทุนที่แท้จริง (c.i.f.) ของรายการต่าง ๆ ข้างต้นที่สูญเสียให้กับต่างประเทศ โดยมีวิธีการคิดดังนี้

ในกรณีที่เป็นระบบรัฐวิสาหกิจของไทย

ในการหาราคา ซี.ไอ.เอฟ. ของสินค้าประเภทต่าง ๆ จะต้องนำมาหักรายการภาษีชนิดต่าง ๆ คือ ภาษีการค้า อัตรากำไรมาตรฐาน ภาษีบำรุงท้องที่และภาษีศุลกากรตามพิกัดประเภทของสินค้าชนิดต่าง ๆ เช่น

ปี ๒๕๒๑ โรงงานยาสูบ ซื้อเครื่องจักรจากต่างประเทศ เป็นจำนวนเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ในจำนวนนี้ ต้องการที่จะทราบว่า เป็นการสูญเสียเงินตราต่างประเทศ

เท่าไร เพราะได้รวมเอา ภาษีการค้า กำไรมาตรฐาน ภาษีบำรุงท้องที่และภาษีศุลกากร
เข้าไว้ด้วย ในการคิดหาราคาทุนที่แท้จริง ใช้วิธีการคิดดังนี้ คือ

ถ้าเครื่องจักรดังกล่าวอยู่ในประเภทพิภคที่ ๘๔.๔๘ ตามประเภทพิภคศุลกากร
โดยระบุว่า สินค้าประเภทนี้จะต้องเสียภาษีดังนี้ คือ

ภาษีการค้าร้อยละ ๗ ของมูลค่าสินค้า^๑ (มูลค่าของสินค้า คือ ราคาสินค้า
ซี.ไอ.เอฟ. รวมกับอากรขาเข้า และกำไรมาตรฐาน)

อัตรากำไรมาตรฐานร้อยละ ๑๖

ภาษีศุลกากรร้อยละ ๑๕

ภาษีบำรุงท้องที่คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ของภาษีศุลกากร

วิธีคิด

$$\begin{aligned} 100,000 &= 107 \text{ เปอร์เซ็นต์ของมูลค่าเครื่องจักร (สมมติให้} = A) \\ &= A + \frac{7A}{100} \end{aligned}$$

$$A = 93,457.943$$

หักอัตรากำไรมาตรฐานร้อยละ 16

$$93457.943 = B + \frac{16B}{100}$$

$$B = 80,567.192 \text{ (B คือ ราคาเครื่องจักร ซี.ไอ.เอฟ.)}$$

รวมกับภาษีศุลกากรและภาษีบำรุงท้องที่)

ให้ราคาเครื่องจักร ซี.ไอ.เอฟ. คือ

$$80,567.192 = C + \frac{15C}{100} + \frac{(10(15C))}{100 \cdot 100}$$

$$C = 69,156.387 \text{ บาท}$$

^๑ตามคำจำกัดความของกรมสรรพากร.

๖๘,๑๕๖.๓๘๗ บาท คือการสูญเสียเงินตราต่างประเทศเนื่องจากการซื้อเครื่องจักร ในปี ๒๕๒๑ และใช้วิธีการเดียวกันนี้ กับการคิดหาราคาทุนที่สูญเสียให้กับภาคต่างประเทศ ของสินค้าทุกประเภท ทุกปี ซึ่งมีพิภคอัตราภาษีแตกต่างกัน

นอกจากนี้ ยังคิดหาราคาน้ำมันดิบอันสืบเนื่องมาจากระบบรัฐวิสาหกิจที่ใช้ผลิตภัณฑ์ โตรเลียยม

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา สภาพทางเศรษฐกิจทั่วโลกได้เปลี่ยนแปลงไปมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนแปลงด้านราคาน้ำมัน ซึ่งเป็นพลังงานในการประกอบการทุกชนิดภายใน ประเทศ กลุ่มประเทศผู้ผลิตน้ำมัน (OPEC) ได้ขึ้นราคาน้ำมันดิบหลายครั้ง ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๓ กล่าวคือ ในปี ๒๕๑๖ มีการขึ้นราคาน้ำมันดิบถึง ๕ ครั้ง เป็นบาร์เรลละ ๒.๕๙, ๒.๙๐๓ ๓.๐๑ และ ๔.๑๒ เหรียญสหรัฐ ตามลำดับ ส่วนในปี ๒๕๑๗ มีการขึ้นราคาน้ำมันดิบ ครั้งใหญ่เป็น ๑๑.๖๕ เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล และในปี ๒๕๑๘ ราคาน้ำมันดิบเพิ่มเป็น ๑๑.๗๕ และ ๑๒.๓๘ เหรียญสหรัฐต่อบาเรลตามลำดับ

จากการขึ้นราคาน้ำมันดิบดังกล่าว ทำให้ประเทศไทยต้องสูญเสียเงินตราต่างประเทศ เนื่องจากการส่งเข้าของน้ำมันชนิดต่าง ๆ สูงถึง ๑,๐๘๙, ๒,๑๘๙, ๒,๑๕๗ และ ๒,๘๓๘ ล้านบาท ในปี ๒๕๑๖ ถึง ๒๕๑๘ ตามลำดับ^๑

ในการวิเคราะห์เรื่องน้ำมันนี้ จะทำการคิดเฉพาะน้ำมันที่ผ่านจากองค์การเชื้อเพลิง ไปยังรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ เท่านั้น^๒ ดังนั้น จึงแบ่งประเภทของน้ำมันออกเป็น ๓ ประเภท^๓ คือ

^๑ เสนาะ อุณากร, ปัญหาดุลการชำระเงินมีทางออกหรือไม่ (กรุงเทพมหานคร, ๒๕๒๒).

^๒ ตามมติคณะรัฐมนตรี รัฐวิสาหกิจต้องซื้อน้ำมันจากองค์การเชื้อเพลิงเท่านั้น.

^๓ ผลิตภัณฑ์ทั้งสามชนิดเป็นน้ำมันหลัก เมื่อรวมกันแล้วเกิน ๙๐% ของน้ำมันทั้งหมด ที่ผ่านจากองค์การเชื้อเพลิงถึงรัฐวิสาหกิจ.

- ก. น้ำมันเบนซิน
 ข. น้ำมันดีเซล
 ค. น้ำมันเตา

วิธีการคิด

๑. พิจารณาสัดส่วนการกลั่นผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมจากน้ำมันดิบของบริษัทฯ^๑ ในช่วงปี ๒๕๑๐-๒๕๒๑ ว่ามีสัดส่วนการกลั่นอย่างไร นั่นคือ น้ำมันดิบ ๑ หน่วย เมื่อผ่านกรรมวิธีการผลิตแล้ว จะได้น้ำมันเบนซิน น้ำมันดีเซลและน้ำมันเตา เป็นสัดส่วนเท่าใด

๒. นำราคาขายส่งของบริษัทน้ำมันฯ (ราคาซื้อขององค์การเชื้อเพลิง) ของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมดังกล่าวทั้งสามชนิด คูณกับสัดส่วนที่ได้จากการกลั่นของแต่ละปี เปรียบเทียบกับราคาน้ำมันดิบนำเข้า

๓. นำสัดส่วนดังกล่าวคูณกับจำนวนผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมแต่ละชนิดที่รัฐวิสาหกิจใช้ ผลที่ได้รับคือ การสูญเสียเงินตราต่างประเทศของรัฐวิสาหกิจ เนื่องจากการใช้ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เช่นในปี ๒๕๒๑

สัดส่วนการกลั่นผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมของบริษัทฯ จำกัด^๒ จากน้ำมันดิบ ๑๐๐ หน่วย
 ได้

น้ำมันเบนซิน	๑๔.๖๓ หน่วย
น้ำมันดีเซล	๑๖.๕๒ "
น้ำมันเตา	๕๒.๔๕ "
ราคาขายส่งของน้ำมันแต่ละประเภท ^๓	
น้ำมันเบนซิน	๔.๓๒๘๐๒๕ บาทต่อลิตร
น้ำมันดีเซล	๒.๓๓๐๘๖๖ . "
น้ำมันเตา	๑.๖๕๑๘๐๐ "

^๑ องค์การเชื้อเพลิงซื้อน้ำมันจากบริษัทฯ เป็นส่วนใหญ่.

^๒ การพลังงานแห่งชาติ.

^๓ องค์การเชื้อเพลิง.

ราคาน้ำมันดิบ ซี.ไอ.เอฟ. เดลิเวอรี่^๑ (๑๐๐ ลิตร) ๑๗๐.๒๒๐๒๒ บาท

ผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดที่รัฐวิสาหกิจใช้^๒

น้ำมันเบนซิน ๑,๓๐๘.๙๓๓๙๘๖ ล้านบาท

น้ำมันดีเซล ๑,๗๑๗.๐๐๑๔๔๖ "

น้ำมันเตา ๓,๑๓๙.๘๑๔๗๒๕ "

ก. การสูญเสียเงินตราต่างประเทศของรัฐวิสาหกิจ เนื่องจากการใช้น้ำมันเบนซิน

(๑,๓๐๘.๙๓๓๙๘๘ ล้านบาท)

น้ำมันดิบ ๑๐๐ ลิตร (๑๗๐.๒๒๐๒๒ บาท) กลับได้น้ำมันเบนซิน ๑๕.๖๓ ลิตร

(คิดเป็นมูลค่า ๑๕.๖๓ X ๔.๓๒๘๐๒๕ บาท) นั่นคือ

น้ำมันเบนซิน ๑๕.๖๓ X ๔.๓๒๘๐๒๕ มาจากน้ำมันดิบราคา ๑๗๐.๒๒๐๒๒ บาท

" ๑,๓๐๘.๙๓๓๙๘๘ ล้านบาท " $\frac{๑๗๐.๒๒๐๒๒ \times ๑,๓๐๘.๙๓๓๙๘๘}{๑๕.๖๓ \times ๔.๓๒๘๐๒๕}$

= ๓,๒๙๓.๖๖๙๒๘๕ ล้านบาท

ข. การสูญเสียเงินตราต่างประเทศของรัฐวิสาหกิจเนื่องจากการใช้น้ำมันดีเซล

(๑,๗๑๗.๐๐๑๔๔๖ ล้านบาท)

น้ำมันดีเซล ๑๖.๕๒ X ๒.๓๓๐๘๖ บาท มาจากน้ำมันดิบราคา ๑๗๐.๒๒๐๒๒ บาท

" ๑,๗๑๗.๐๐๑๔๔๖ ล้านบาท " $\frac{๑๗๐.๒๒๐๒๒ \times ๑,๗๑๗.๐๐๑๔๔๖}{๑๖.๕๒ \times ๒.๓๓๐๘๖}$

= ๗,๕๘๗.๖๔๘๘๕๙ ล้านบาท

ค. การสูญเสียเงินตราต่างประเทศของรัฐวิสาหกิจเนื่องจากการใช้น้ำมันเตา

(๓,๑๓๙.๘๑๔๗๒๕ ล้านบาท)

^๑ กรมศุลกากร.

^๒ องค์การเชื้อเพลิง.

บ้านเลขที่ ๕๒.๔๔ X ๑.๖๕๑๙๐๐ บาท มาจากบ้านที่ราคา

๑๗๐.๒๒๐๘๒๒ บาท

" ๓,๑๓๙.๘๑๔๗๒๕ ล้านบาท "

$$\frac{๑๗๐.๒๒๐๘๒๒ \times ๓,๑๓๙.๘๑๔๗๒๕}{๕๒.๔๔ \times ๑.๖๕๑๙๐๐}$$

$$= ๖,๑๖๘.๙๖๓๕๔๐ ล้านบาท$$

ผลจากการคำนวณแสดงได้ ดังนี้

ตารางที่ ๑๒

การสูญเสียเงินตราต่างประเทศเนื่องจากการใช้

ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมของรัฐบาลศึกษาไทย

ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	น้ำมันเบนซิน	น้ำมันดีเซล	น้ำมันเตา	รวม
๒๕๑๐	๖๒.๘๑๘๓๖	๑๒๑.๗๒๒๕๗๘	๑๒๕.๗๗๙๓๒๐	๓๑๐.๓๒๐๒๘๒
๒๕๑๑	๗๕.๕๑๗๖๘๕	๑๕๕.๐๘๐๑๑๙	๑๖๕.๒๗๙๐๒๕	๓๙๕.๘๗๗๘๒๐
๒๕๑๒	๙๕.๒๐๘๐๘๑	๑๘๒.๕๗๐๒๙๖	๑๙๕.๖๕๕๕๕๕	๔๗๒.๔๓๓๙๓๕
๒๕๑๓	๙๕.๑๓๘๑๖๕	๑๘๒.๕๑๐๘๗๒	๑๙๕.๕๕๕๕๕๕	๔๗๒.๐๐๓๒๖๖
๒๕๑๔	๑๒๐.๕๑๗.๙๗	๓๑๒.๗๐๑๒๕๐	๒๓๐.๘๐๘๗๑๕	๖๖๓.๕๒๗๑๕๒
๒๕๑๕	๑๕๗.๙๙๓๒๕๕	๒๗๙.๒๐๖๒๘๓	๒๘๑.๓๙๑๗๖๙	๗๑๘.๕๙๑๓๒๖
๒๕๑๖	๒๒๑.๖๗๕๕๘๕	๔๘๘.๐๑๕๒๗๕	๓๙๖.๒๕๖๑๖๐	๑,๐๒๖.๙๖๖๙๑๙
๒๕๑๗	๑,๖๕๗.๗๒๖๕๗๒	๓,๖๖๒.๘๙๕๑๘๐	๓,๑๒๗.๘๖๙๗๒๕	๘,๔๔๗.๕๙๑๓๐๕
๒๕๑๘	๑,๙๑๖.๑๕๕๑๘๒	๓,๖๐๑.๓๖๙๑๘๖	๓,๖๒๗.๙๑๕๕๖๖	๙,๑๔๕.๕๒๘๙๓๕
๒๕๑๙	๒,๑๕๗.๘๘๐๕๐๑	๓,๓๖๘.๙๖๑๗๐๐	๔,๒๓๓.๕๘๒๖๙๐	๙,๗๕๐.๕๒๔๗๙๑
๒๕๒๐	๒,๕๓๕.๓๘๕๒๓๓	๕,๑๙๑.๘๔๔๗๒๘	๖,๐๘๕.๓๐๑๘๑๗๑๓,๘๑๘.๕๗๑๗๖๘	
๒๕๒๑	๓,๒๙๓.๖๖๙๒๘๕	๗,๕๘๕.๖๕๘๘๕๙	๖,๑๖๘.๙๖๓๕๕๐๑๗,๐๓๘.๒๘๑๖๘๕	

หมายเหตุ รายละเอียดที่ภาคผนวก

ในการศึกษาระบบรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่น

ได้ทำการศึกษาตัวเลขรายการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตั้งข้างต้นของรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่น โดยทำการคัดเลือกรัฐวิสาหกิจ จำนวน ๒๕ แห่ง จากจำนวนรัฐวิสาหกิจที่ควบคุมโดยรัฐบาล กลางและมีสำนักงานในเขตกรุงโตเกียว ๖๕ แห่ง ในการศึกษา มีรัฐวิสาหกิจเพียง ๑๗ แห่ง ที่มีขอบเขตของกิจการเกี่ยวข้องกับการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิ

และได้ทำการศึกษาถึงอัตราแลกเปลี่ยนจากเงินสกุลเยนเป็นเงินสกุลบาท จาก The Export-Import Bank of Japan เพื่อที่จะได้ทราบถึงมูลค่าการประหยัดเงินตรา ต่างประเทศสุทธิใกล้เคียงกับข้อเท็จจริง โดยทำการแบ่งอัตราแลกเปลี่ยนเป็นช่วงตั้งข้อ สมมติฐาน และนำมาหักภาษีประเภทต่าง ๆ เพื่อต้องการหาบราคาค่าที่แท้จริง (c.i.f.) เช่นเดียวกัน คือ ภาษีขาเข้า, ภาษี GATT และภาษีทั่วไป ทำการวิเคราะห์ได้ดังนี้คือ

เช่นในปี ๒๕๒๑ JAL ซื้อเครื่องมือจากต่างประเทศ ๑๓,๐๐๖.๐๖ ล้านบาท ใน จำนวนเงินนี้ได้รวมเอาภาษีประเภทต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยแล้ว จึงจำเป็นต้องคิดหักออก ถ้า เครื่องมือดังกล่าวอยู่ในประเภทภักดิ์ที่ ๔๔.๐๖ ของพิธีกีดกันการค้าญี่ปุ่น นั่นคือจะต้องเสีย

ภาษีขาเข้า ร้อยละ ๔.๕

ภาษี GATT ร้อยละ ๑๒.๕

ภาษีทั่วไป ร้อยละ ๑๕

วิธีการคิด

$$๑๓๐๐๖.๐๖ = ๑๐๔.๕\% \text{ ของมูลค่าสินค้า (สมมติให้เท่ากับ A)}$$

$$๑๓๐๐๖.๐๖ = \frac{A + ๔.๕A}{๑๐๐}$$

$$A = ๑๑๘๗๗.๖๘$$

หักภาษี GATT ร้อยละ ๑๒.๕

$$๑๑๘๗๗.๖๘ = \frac{B + ๑๒.๕B}{๑๐๐} \text{ (B คือราคา ซี.ไอ.เอฟ. รวมกับภาษีขาเข้า)}$$

$$B = ๑๐๕๕๗.๕๓๔$$

หักภาษีทั่วไป ร้อยละ ๑๔

$$๑๐๕๕๗.๕๓๔ = \frac{C + ๑๔C}{๑๐๐}$$

$$C = ๙๑๘๐.๘๒๒ \text{ เยน}$$

๙๑๘๐.๘๒๒ เยน คือ การสูญเสียเงินตราต่างประเทศของ JAL เนื่องจากการซื้อเครื่องจักรในปี ๒๕๒๑ โดยใช้วิธีเดียวกันนี้ ในการคิดหาราคาทุนที่แท้จริง ของสินค้าทุกประเภท ซึ่งมีพิภคอัตราสกุลการแตกต่างกัน

นอกจากนี้ ยังคิดหาการสูญเสียเงินตราต่างประเทศเนื่องจากการใช้ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมอีกด้วย

ตารางที่ ๑๓
 การสูญเสียเงินตราต่างประเทศเนื่องจากการใช้
 ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมของรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่น
 ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑

มูลค่า : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	จำนวนเงิน
๒๕๑๐	๒,๐๔๕.๐๒
๒๕๑๑	๒,๔๔๐.๘๓
๒๕๑๒	๒,๗๔๓.๖๑
๒๕๑๓	๓,๒๒๘.๗๖
๒๕๑๔	๔,๕๒๔.๙๖
๒๕๑๕	๕,๗๗๒.๒๓
๒๕๑๖	๘,๖๑๘.๔๒
๒๕๑๗	๒๗,๑๗๐.๗๖
๒๕๑๘	๑๘,๒๗๒.๖๑
๒๕๑๙	๓๐,๘๙๑.๔๘
๒๕๒๐	๓๓,๔๕๒.๔๘
๒๕๒๑	๓๕,๕๙๐.๓๙

ที่มา : Ministry of International Trade and Industry, Japan.

เมื่อรวมรายการต่าง ๆ ที่มีผลทำให้ระบบบัญชีสาขาของไทยและญี่ปุ่นสาขาต่าง ๆ
 ประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิ ทั้งนี้ไม่รวมการสูญเสียเงินตราต่างประเทศ เนื่องจากกา
 ใช้ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ ๑๔

การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของรัฐวิสาหกิจสาขาเกษตร

ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบ- ประมาณ	การประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การไม่ประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การประหยัดเงินตราต่างประเทศ สุทธิ	
	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น
๒๕๑๐	-	-	๑๑.๘๐	๒๔๗.๖๘	-๑๑.๘๐	-๒๔๗.๖๘
๒๕๑๑	-	-	๗.๕๖	๒๗๘.๗๓	- ๗.๕๖	-๒๗๘.๗๓
๒๕๑๒	-	-	๒๔.๐๒	๓๑๔.๓๖	-๒๔.๐๒	-๓๑๔.๓๖
๒๕๑๓	๒๐.๘๐	-	๘.๘๓	๒๘๒.๖๑	+๑๑.๙๗	-๒๙๒.๖๑
๒๕๑๔	๒๗.๕๘	-	๕.๗๑	๔๒๓.๕๙	+๒๑.๘๖	-๔๒๓.๕๙
๒๕๑๕	๒๐.๖๘	-	๑.๔๓	๔๒๘.๙๘	-๑๙.๗๕	-๔๒๘.๙๘
๒๕๑๖	๒๔.๖๔	-	๓.๒๗	๔๑๕.๕๕	+๒๑.๓๖	-๔๑๕.๕๕
๒๕๑๗	๑๕.๘๐	-	๒.๖๐	๓๖๓.๕๒	+๑๓.๒๐	-๓๖๓.๕๒
๒๕๑๘	๑๘.๒๓	-	๔.๔๔	๔๒๐.๗๒	+ ๔.๗๙	-๔๒๐.๗๒
๒๕๑๙	๑๓.๑๙	-	๙.๙๗	๔๘๘.๖๓	+ ๓.๒๑	-๔๘๘.๖๓
๒๕๒๐	๑๘.๗๓	-	๔๙.๘๒	๕๒๑.๖๔	-๓๑.๐๙	-๕๒๑.๖๔
๒๕๒๑	๔๔.๗๔	-	๑๑๕.๕๗	๙๗๕.๘๔	-๗๐.๘๒	-๙๗๕.๘๔
เฉลี่ยปีละ					- ๕.๐๖	-๔๓๐.๙๙

ตารางที่ ๑๕

การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของรัฐวิสาหกิจสาขาพาณิชย์

ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบ- ประมาณ	การประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การไม่ประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การประหยัดเงินตราต่าง- ประเทศสุทธิ	
	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น
๒๕๑๐	๓๐๑.๘๐	-	.๑๒	๓๗๘.๔๘	+๓๐๑.๖๗	-๓๗๗.๔๘
๒๕๑๑	๒๐๐.๒๙	-	- .๒๑	๕๕๕.๗๖	+๒๐๐.๐๘	-๕๕๕.๖๑
๒๕๑๒	๑๒๐.๒๒	-	.๐๙	๕๕๕.๑๘	+๑๐๒.๑๒	-๕๕๕.๑๘๗
๒๕๑๓	๒๗๑.๒๓	-	.๐๙	๕๒๑.๕๓	+๒๗๑.๑๔	-๕๒๑.๕๓
๒๕๑๔	๒๕๐.๘๓	-	- .๐๗	๗๓๖.๙๕	+๒๕๐.๗๕	-๗๖๗.๙๕
๒๕๑๕	๒๘๗.๓๕	-	.๒๐	๑๖๗.๒๕	+๒๘๗.๑๓	-๑๖๗.๒๘๐
๒๕๑๖	๖๕๑.๘๙	-	.๐๘	๗๒๙.๐๗	+๖๕๑.๘๐	-๗๒๙.๐๗
๒๕๑๗	๕๕๗.๖๘๒	-	-	๗๙๕.๒๕	+๕๕๗.๖๘	-๗๙๕.๒๕
๒๕๑๘	๑๕๕.๖๘	-	.๒๙	๙๖๐.๙๗	+๑๕๕.๓๙	-๙๖๐.๙๗
๒๕๑๙	๑๕๗.๕๙	-	- .๓๗	๑,๑๕๑.๖๙	+๑๕๗.๑๑	-๑,๑๕๑.๖๙
๒๕๒๐	๕๒๔.๙๖	-	.๑๕	๙๙๐.๗๗	+๕๒๔.๘๑	-๙๙๐.๗๗
๒๕๒๑	๒๘๐.๕๘	-	.๙๓	๒,๐๑๒.๖๓	+๒๗๙.๖๕	-๒,๐๑๒.๖๓
เฉลี่ยปีละ					+๓๐๙.๙๕	-๘๓๘.๑๑

ตารางที่ ๑๖

การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของรัฐวิสาหกิจสาขาบริการ

ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบ- ประมาณ	การประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การไม่ประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การประหยัดเงินตราต่างประเทศ สุทธิ	
	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น
๒๕๑๐	๕๑.๑๗	-	.๕๗	๑.๑๔	+ ๕๐.๒๐	-๑.๑๔
๒๕๑๑	๕๐.๑๘	-	.๕๖	๑.๐๗	+ ๔๙.๒๑	-๑.๐๗
๒๕๑๒	๑๑๙.๑๒	-	๑.๑๑	๑.๒๔	+๑๑๘.๐๐	-๑.๒๔
๒๕๑๓	๑๘๑.๘๙	-	๑.๒๙	๑.๐๔	+๑๘๐.๕๙	-๑.๐๔
๒๕๑๔	๑๘๐.๖๒	-	๗.๔๗	.๕๗	+๑๗๓.๑๔	- .๕๗
๒๕๑๕	๒๓๒.๒๓	-	๖.๓๒	.๕๐	+๒๒๕.๙๒๑	- .๕๐
๒๕๑๖	๒๗๙.๒๖	-	๕.๗๒	๑.๑๘	+๒๗๓.๕๓	-๑.๑๘
๒๕๑๗	๓๑๑.๔๔	-	๖.๑๓	๑.๑๑	+๓๐๕.๓๑	-๑.๑๑
๒๕๑๘	๓๕๑.๑๔	-	๑๑.๐๑	๑.๓๒	+๓๔๐.๑๓	-๑.๓๒
๒๕๑๙	๓๒๗.๗๒	-	๑๑.๘๙	๑.๕๖	+๓๑๕.๘๒	-๑.๕๖
๒๕๒๐	๓๔๖.๘๗	-	๑๔.๕๓	๑.๖๗	+๓๓๒.๓๔	-๑.๖๗
๒๕๒๑	๔๓๕.๗๒	-	๓๕.๘๘	๒.๖๑	+๔๐๙.๘๓	-๒.๖๑
เฉลี่ยปีละ					+๒๓๗.๐๐	-๑.๓๒

ตารางที่ ๑๗

การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของรัฐวิสาหกิจสาขาเหมืองแร่

ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบ- ประมาณ	การประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การไม่ประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การประหยัดเงินตราต่างประเทศ สุทธิ	
	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น
๒๕๑๐	-	-	.๑๑	.๕๗	-.๑๑	-.๕๗
๒๕๑๑	-	-	.๔๗	.๕๓	-.๗๑	-.๕๓
๒๕๑๒	-	-	.๑๙	.๘๓	-.๑๙	-.๘๓
๒๕๑๓	-	-	.๖๔	.๙๑	-.๖๔	-.๙๑
๒๕๑๔	-	-	.๔๖	.๘๗	-.๔๖	-.๘๗
๒๕๑๕	-	-	.๕๐	.๗๘	-.๕๐	-.๗๘
๒๕๑๖	-	-	.๑๑	๓๗๗.๔๗	-.๑๑	-๓๗๗.๔๗
๒๕๑๗	-	-	๓.๗๓	๒๘๗.๓๘	-๓.๗๓	-๒๘๗.๓๘
๒๕๑๘	-	-	๒.๗๗	๒๓๖.๒๑	-๒.๗๗	-๒๓๑.๒๑
๒๕๑๙	-	-	๒.๘๔	๓๑๐.๑๖	-๒.๘๔	-๓๑๐.๑๖
๒๕๒๐	-	-	๓.๙๕	๔๐๔.๘๒	-๓.๙๕	-๔๐๔.๘๒
๒๕๒๑	-	-	๕.๓๖	๗๕๘.๐๒	-๕.๓๖	-๗๕๘.๐๒
เฉลี่ยปีละ					-๑.๗๖	-๑๙๘.๒๑

ตารางที่ ๑๘

การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของรัฐวิสาหกิจสาขาสังคม

ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบ- ประมาณ	การประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การไม่ประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การประหยัดเงินตราต่างประเทศ สุทธิ	
	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น
๒๕๑๐	-	-	.๗๔	-	-.๗๔	-
๒๕๑๑	-	-	.๘๔	-	-.๘๔	-
๒๕๑๒	-	-	.๑๓	-	-.๑๓	-
๒๕๑๓	-	-	.๑๘	-	-.๑๘	-
๒๕๑๔	-	-	.๒๖	-	-.๒๖	-
๒๕๑๕	-	-	.๓๖	๓๐.๐๕	-.๓๖	-๓๐.๐๕
๒๕๑๖	-	-	.๑๖	๘๒.๖๘	-.๑๖	-๘๒.๖๘
๒๕๑๗	-	-	.๘๓	๑๒๑.๘๘	-.๘๓	-๑๒๑.๘๘
๒๕๑๘	-	-	.๘๘	๑๖๘.๒๐	-.๘๘	-๑๖๘.๒๐
๒๕๑๙	-	-	.๘๖	๑๘๖.๕๕	-.๘๖	-๑๘๖.๕๕
๒๕๒๐	-	-	.๕๕	๒๘๖.๕๕	-.๕๕	-๒๘๖.๕๕
๒๕๒๑	-	-	.๕๕	๓๗๗.๗๕	-.๕๕	-๓๗๗.๗๕
เฉลี่ยปีละ					-.๕๖	-๕๗.๘๑

ตารางที่ ๑๔

การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของรัฐวิสาหกิจสาขาคมนาคม

ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบ- ประมาณ	การประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การไม่ประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การประหยัดเงินตราต่างประเทศ สุทธิ	
	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น
๒๕๑๐	๔๑.๕๕	๒๕๑๘.๔๒	๙๒.๑๗	๑๗๘๓.๖๗	-๕๐.๖๒	+ ๗๓๔.๗๕
๒๕๑๑	๓๙๙.๐๔	๓๑๘๙.๒๕	๑๒๒.๔๙	๒๒๕๖.๖๐	+๒๗๖.๕๕	+ ๙๓๒.๖๕
๒๕๑๒	๓๔๗.๐๙	๔๐๙๓.๓๙	๑๙๑.๑๙	๓๑๕๓.๗๙	+๑๕๕.๙๐	+ ๙๓๗.๖๐
๒๕๑๓	๓๗๑.๒๓	๔๘๖๘.๒๑	๑๓๖.๗๒	๒๘๒๗.๕๒	+๒๘๔.๕๑	+๒๐๔๐.๖๘
๒๕๑๔	๓๙๘.๒๕	๖๖๔๗.๗๒	๒๑๘.๓๒	๘๘๕๐.๕๙	+๑๗๙.๙๓	+๒๒๐๒.๘๖
๒๕๑๕	๔๖๖.๒๙	๗๗๒๒.๙๐	๒๓๗.๘๔	๓๙๙๖.๗๔	+๒๒๘.๔๕	+๓๗๒๖.๑๕
๒๕๑๖	๕๙๒.๐๐	๘๙๕๗.๓๘	๓๕๑.๕๓	๗๘๑๐.๕๕	+๒๓๐.๔๗	+๑๑๕๖.๘๓
๒๕๑๗	๕๗๕.๕๐	๑๐๓๕๒.๕๕	๔๐๖.๐๒	๕๘๕๙.๑๔	+ ๖๘.๓๗	+๕๕๐๓.๔๑
๒๕๑๘	๕๖๓.๓๒	๑๒๓๓๙.๓๒	๗๕๕.๐๐	๖๘๑๐.๘๒	-๒๙๑.๖๘	+๕๕๒๘.๔๙
๒๕๑๙	๓๙๐.๓๙	๑๓๗๑๐.๔๙๒	๙๑๐.๐๕๖	๘๑๖๘.๑๐๕	-๕๑๙.๖๖	+๕๖๔๒.๓๕
๒๕๒๐	๓๕๔.๙๕	๑๕๒๒๒๓.๙๗	๙๗๗.๓๖๑	๙๔๘๙.๒๘	-๖๒๒.๔๑	+๕๗๓๕.๖๘
๒๕๒๑	๓๘๓.๓๘	๒๗๙๓๖.๑๓	๙๑๒.๑๐	๑๓๑๙๘.๖๕	-๕๒๘.๗๒	+๑๔๗๓๗.๕๘
เฉลี่ยปีละ					- ๕๓.๒๕	+๓๙๘๙.๐๐

ตารางที่ ๒๐

การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของรัฐวิสาหกิจสาขาพลังงาน

ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบ- ประมาณ	การประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การไม่ประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การประหยัดเงินตราต่างประเทศ สุทธิ	
	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น
๒๕๑๐	-	-	๔๗.๗๘	๕๕๘.๔๗	-๔๗.๗๘	-๕๕๘.๔๗
๒๕๑๑	-	-	๕๙.๖๗	๗๐๖.๔๒	-๕๙.๖๗	-๗๐๖.๔๒
๒๕๑๒	๒.๓๔	-	๑๖๒.๕๙	๑๐๐๘.๕๐	-๑๖๐.๒๕	-๑๐๐๘.๕๐
๒๕๑๓	๑๒.๘๔	-	๑๖๓.๐๐	๑๕๑๙.๗๓	-๑๕๐.๑๕	-๑๕๑๙.๗๓
๒๕๑๔	๑๕.๖๖	-	๑๖๔.๓๑	๒๓๕๕.๑๓	-๑๔๘.๖๕	-๒๓๕๕.๑๓
๒๕๑๕	๓.๒๑	-	๒๕๐.๖๔	๒๙๗๐.๖๓	-๒๔๗.๔๓	-๒๙๗๐.๖๓
๒๕๑๖	๑.๑๐	-	๒๗๓.๖๑	๓๐๗๔.๒๗	-๒๗๒.๕๑	-๓๐๗๔.๒๗
๒๕๑๗	๑.๔๖	-	๓๒๑.๖๑	๓๑๘๗.๕๐	-๓๒๐.๑๕	-๓๑๘๗.๕๐
๒๕๑๘	๑.๖๗๖	-	๓๘๓.๗๓	๔๓๑๐.๗๒	-๓๘๒.๐๖	-๔๓๑๐.๗๒
๒๕๑๙	๒.๑๖	-	๔๗๗.๔๒	๕๐๐๑.๒๕	-๔๗๕.๒๖	-๕๐๐๑.๒๖
๒๕๒๐	๒.๓๒	-	๕๓๐.๕๓	๕๖๗๙.๙๑	-๕๒๘.๒๑	-๕๖๗๙.๙๑
๒๕๒๑	๘.๔๗	-	๘๗๙.๕๑	๑๑๔๕๐.๙๘	-๘๗๑.๐๔	-๑๑๔๕๐.๙๘
เฉลี่ยปีละ					-๓๐๗.๘๖	-๓๔๘๘.๔๖

ตารางที่ ๒๑

การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของรัฐวิสาหกิจสาขาสาธารณูปโภค

ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบ- ประมาณ	การประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การไม่ประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การประหยัดเงินตราต่างประเทศ สุทธิ	
	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น
๒๕๑๐	-	-	-	๑๑.๘๒	-	-๑๑.๘๒
๒๕๑๑	-	-	-	๑๒.๐๐	-	-๑๒.๐๐
๒๕๑๒	-	-	-	๑๖.๓๒	-	-๑๖.๓๒
๒๕๑๓	-	-	-	๑๘.๒๐	-	-๑๘.๒๐
๒๕๑๔	-	-	-	๒๑.๓๐	-	-๒๑.๓๐
๒๕๑๕	-	-	-	๒๐.๘๖	-	-๒๐.๘๖
๒๕๑๖	-	-	๑๒.๘๕	๒๔.๒๓	-๑๒.๘๕	-๒๔.๒๓
๒๕๑๗	-	-	๑๓.๘๑	๒๖.๕๗	-๑๓.๘๑	-๒๖.๕๗
๒๕๑๘	-	-	๑๒.๐๑	๒๘.๓๔	-๑๒.๐๑	-๒๘.๓๔
๒๕๑๙	-	-	๑๓.๘๐	๒๙.๑๔	-๑๓.๘๐	-๒๙.๑๔
๒๕๒๐	-	-	๒๙.๐๑	๔๘.๐๘	-๒๙.๐๑	-๔๘.๐๘
๒๕๒๑	-	-	๑๐๐.๒๑	๘๘.๐๑	-๑๐๐.๒๑	-๘๘.๐๑
เฉลี่ยปีละ					- ๓๐.๒๘	-๒๘.๗๔

ตารางที่ ๒๒

การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของรัฐวิสาหกิจสาขาการเงิน

และประกันภัย ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบ- ประมาณ	การประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การไม่ประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การประหยัดเงินตราต่างประเทศ สุทธิ	
	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น
๒๕๑๐	-	๕๕๔๘.๘๕	๒๓.๐๑	๑๙.๓๘	-๒๓.๐๑	+ ๕๕๒๕.๔๗
๒๕๑๑	-	๕๙๖๘.๐๐	๙.๓๙	๒๒.๓๐	- ๙.๓๙	+ ๕๙๕๘.๖๙
๒๕๑๒	-	๗๙๕๙.๒๙	๗.๕๙	๒๑.๕๙	- ๗.๕๙	+ ๗๘๗๗.๖๗
๒๕๑๓	-	๑๑๔๑๕.๘๓	๑๓.๙๔	๒๔.๕๔	-๑๓.๙๔	+๑๑๓๙๑.๒๘
๒๕๑๔	-	๑๖๓๘๖.๘๗	๑๑.๕๗	๒๗.๘๔	-๑๑.๕๗	+๑๖๓๕๙.๐๒
๒๕๑๕	-	๑๕๖๔๑.๕๘	๘.๖๓๑	๒๗.๓๖	- ๘.๖๓	+๑๕๖๑๔.๒๑
๒๕๑๖	-	๒๐๓๑๙.๙๔	๘.๘๓๒	๑๙.๐๗	- ๘.๘๓	+๒๐๒๓๐.๘๖
๒๕๑๗	-	๘๗๕๓.๗๐	๘.๘๘	๓๓.๗๐	- ๘.๘๘	+ ๘๗๑๙.๙๙
๒๕๑๘	-	๑๐๗๘๑.๘๕	๑๗.๘๕๐	๓๓.๓๓	-๑๗.๘๕	+๑๐๗๔๘.๕๒
๒๕๑๙	-	๑๐๙๖๘.๘๑	๒๘.๓๐	๓๔.๕๗	-๒๘.๓๐	+๑๐๙๓๙.๓๑
๒๕๒๐	-	๑๓๘๙๘.๖๒	๒๘.๑๖	๓๖.๕๙	-๒๘.๑๖	+๑๓๘๖๖.๑๒
๒๕๒๑	-	๒๔๘๗๓.๒๓	๑๕๓.๐๖	๖๓.๖๙	-๑๕๓.๐๖	+๒๔๗๑๙.๕๓
เฉลี่ยปีละ					- ๒๖.๖๐	+๑๒๖๗๘.๕๖

ตารางที่ ๒๓

การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของรัฐบาลกิจสาขาอุตสาหกรรม

(อุตสาหกรรมทหาร) ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบ- ประมาณ	การประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การไม่ประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การประหยัดเงินตราต่างประเทศ สุทธิ	
	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น
๒๕๑๐	๔๓.๑๙	-	๗.๙๒	๔๑.๕๗	+ ๓๕.๒๖	- ๔๗.๕๗
๒๕๑๑	๔๗.๔๘	-	๑๒.๓๙	๖๙.๓๑	+ ๓๕.๐๖	- ๖๙.๓๑
๒๕๑๒	๔๖.๕๗	-	๑๒.๑๒	๘๖.๐๗	+ ๓๕.๔๕	- ๘๖.๐๗
๒๕๑๓	๖๓.๓๔	-	๓๕.๐๒	๑๐๖.๙๘	+ ๑๘.๐๑	- ๑๐๖.๙๘
๒๕๑๔	๖๓.๖๓	-	๑๗.๙๔	๘๐.๑๒	+ ๔๕.๖๘	- ๘๐.๑๒
๒๕๑๕	๔๕.๒๘	-	๑๒.๕๘	๘๖.๐๗	+ ๓๒.๖๙	- ๘๖.๐๗
๒๕๑๖	๔๑.๓๘	-	๒๕.๙๔	๕๙.๓๖	+ ๑๕.๔๓	- ๕๙.๓๖
๒๕๑๗	๑๐๙.๙๖	-	๒๕.๓๖	๙๕.๙๙	+ ๘๔.๖๐	- ๙๕.๙๙
๒๕๑๘	๑๑๒.๒๓	-	๒๗.๘๙	๙๐.๔๖	+ ๘๔.๓๓	- ๙๐.๔๖
๒๕๑๙	๑๐๖.๙๖	-	๒๒.๗๔	๑๒๒.๓๙	+ ๘๔.๒๑	- ๑๒๒.๓๙
๒๕๒๐	๑๕๔.๓๒	-	๔๓.๒๒	๑๐๑.๖๖	+ ๑๑๑.๑๐	- ๑๐๑.๖๖
๒๕๒๑	๑๘๙.๗๗	-	๖๑.๑๗	๑๕๗.๖๑	+ ๑๒๘.๕๙	- ๑๕๗.๖๑
เฉลี่ยปีละ					+ ๕๙.๙๔	- ๙๘.๙๗

ตารางที่ ๒๔

การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของรัฐวิสาหกิจสาขาอุตสาหกรรม

(อุตสาหกรรม น้ำตาล, กระสอบ, กระดาษ)

ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	การประหยัดเงินตราต่างประเทศ		การไม่ประหยัดเงินตราต่างประเทศ		การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิ	
	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น
๒๕๑๐	๖.๑๖	-	๘.๗๖	๑๘๔๑.๔๓	-๒.๕๙	-๑๘๔๑.๔๓
๒๕๑๑	๔.๘๒	-	๑๑.๒๑	๒๒๑๗.๕๔	-๖.๓๘	-๒๒๑๗.๕๔
๒๕๑๒	๑๓.๓๕	-	๑๐.๕๐	๒๙๘๐.๓๑	-๒.๘๕	-๒๙๘๐.๓๑
๒๕๑๓	๓๗.๐๘	-	๕.๐๑	๔๒๗๗.๘๖	+๓๒.๐๖	-๔๒๗๗.๘๖
๒๕๑๔	๗๔.๘๘	-	๗.๐๔	๔๗๗๒.๖๓	+๖๗.๘๔	-๔๗๗๒.๖๓
๒๕๑๕	๙๓.๙๖	-	๑๒.๘๔	๖๗๑๔.๙๘	+๘๑.๑๑	-๖๗๑๔.๙๘
๒๕๑๖	๑๘๓.๗๒	-	๒๐.๗๘	๖๕๕๒.๙๙	+๑๖๒.๙๓	-๖๕๕๒.๙๙
๒๕๑๗	๒๘๔.๘๙	-	๒๙.๘๘	๑๗๔๔๘.๕๒	+๒๕๕.๐๐	-๑๗๔๔๘.๕๒
๒๕๑๘	๔๒๘.๔๔	-	๔๖.๒๐	๒๕๑๕๙.๑๗	+๓๘๒.๒๔	-๒๕๑๕๙.๑๗
๒๕๑๙	๕๖๓.๐๘	-	๕๐.๕๓	๑๔๕๔๑.๕๔	+๔๑๒.๕๕	-๑๔๕๔๑.๕๔
๒๕๒๐	๕๓๔.๑๙	-	๖๒.๑๑	๑๐๙๓๘.๔๖	+๔๗๒.๐๗	-๑๐๙๓๘.๔๖
๒๕๒๑	๔๑๖.๐๒	-	๓๕.๕๕	๘๙๒๗.๒๓	+๓๘๑.๔๘	-๘๙๒๗.๒๓
เฉลี่ยปีละ					+๑๘๖.๗๖	-๘๘๖๖.๘๕๒

ตารางที่ ๒๕

การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของรัฐวิสาหกิจสาขาอุตสาหกรรม

(อุตสาหกรรมเคมี และ เกษตร) ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบ- ประมาณ	การประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การไม่ประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การประหยัดเงินตราต่างประเทศ สุทธิ	
	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น
๒๕๑๐	-	๒.๐๖	๒๔.๐๓	-	-๒๔.๐๓	+๒.๐๖
๒๕๑๑	-	๒.๘๐	๑๗.๑๔	-	-๑๗.๑๔	+๒.๘๐
๒๕๑๒	.๑๔	๒.๗๕	๒๘.๒๑	-	-๒๖.๐๑	+๒.๗๕
๒๕๑๓	๑.๗๔	๒.๐๕	๑๕.๗๗	-	-๑๒.๙๘	+๒.๐๕
๒๕๑๔	๑๑.๖๑	๒.๖๑	๑๕.๖๐	-	- ๗.๙๙	+๒.๖๑
๒๕๑๕	๑๘.๗๔	๒.๑๓	๒๐.๕๖	-	- ๑.๘๑	+๒.๑๓
๒๕๑๖	๒๐.๗๔	๒.๘๗	๓๔.๑๓	-	-๑๓.๓๙	+๒.๘๗
๒๕๑๗	๑๐.๑๒	๒.๙๕	๕๕.๕๕	-	-๔๔.๔๓	+๒.๙๕
๒๕๑๘	๒๓.๒๕	๓.๕๖	๔๐.๔๔	-	-๑๗.๒๔	+๓.๕๖
๒๕๑๙	๒๐.๕๖	๓.๑๖	๘๑.๒๕	-	-๖๐.๖๘	+๓.๑๖
๒๕๒๐	๑๗.๐๓	๓.๙๒	๕๕.๕๖	-	-๓๘.๕๓	+๓.๙๒
๒๕๒๑	๒๑.๓๕	๖.๒๔	๗๐.๕๓	-	-๔๙.๑๘	+๖.๒๔
เฉลี่ยปีละ					-๒๙.๗๗	+๓.๐๙

ตารางที่ ๒๖

การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของรัฐวิสาหกิจสาขาอุตสาหกรรม

(อุตสาหกรรมสามิต) ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบ- ประมาณ	การประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การไม่ประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การประหยัดเงินตราต่างประเทศ สุทธิ	
	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น
๒๕๑๐	๑๐๗๖.๕๓	๑๙๕๕๑.๒๒	๓๘๖.๙๙	๑๕๘๓.๐๗	+ ๖๘๙.๕๔	+๑๗๙๖๘.๑๔
๒๕๑๑	๑๑๙๔.๓๑	๒๐๔๔๗.๒๙	๕๐๒.๕๑	๑๕๖๐.๔๔	+ ๖๙๑.๘๐	+๑๘๙๘๖.๘๔
๒๕๑๒	๑๑๔๖.๔๕	๒๐๒๖๒.๓๖	๔๖๔.๗๘	๑๕๓๒.๒๕	+ ๖๙๑.๖๖	+๑๘๗๓๐.๑๓
๒๕๑๓	๑๓๙๓.๗๑	๒๒๓๓๖.๙๙	๓๖๙.๓๔	๑๗๑๕.๑๑	+๑๐๒๔.๓๖	+๒๐๖๖๑.๘๘
๒๕๑๔	๒๑๙๕.๕๘	๒๗๑๘๖.๙๔	๕๕๓.๐๔	๒๔๒๗.๗๒	+๑๖๔๒.๕๔	+๒๔๘๕๙.๒๒
๒๕๑๕	๒๐๐๖.๗๗	๓๗๓๔๔.๙๙	๘๐๖.๐๒	๒๕๗๕.๓๘	+๑๒๐๐.๗๕	+๓๔๗๗๐.๖๑
๒๕๑๖	๒๙๔๑.๙๑	๓๗๖๖๙.๐๔	๗๑๖.๔๓๒	๓๕๐๐.๑๘	+๒๒๒๕.๔๘	+๓๔๑๖๘.๘๖
๒๕๑๗	๒๖๑๙.๖๖	๔๕๒๔๑.๗๖	๘๓๖.๒๔	๕๕๙๘.๗๙	+๑๗๘๓.๕๒	+๓๙๖๔๒.๙๗
๒๕๑๘	๔๐๐๑.๓๒	๕๓๑๘๕.๐๓	๙๔๕.๔๗	๖๕๒๗.๗๓	+๓๐๔๕.๘๕	+๔๖๖๕๗.๓๐
๒๕๑๙	๔๕๐๘.๕๓	๕๒๔๔๐.๐๓	๗๒๔.๙๕	๖๕๐๔.๔๕	+๓๗๙๒.๕๘	+๔๕๙๓๕.๕๘
๒๕๒๐	๓๖๘๓.๔๙	๕๒๘๓๖.๘๖	๑๓๑๔.๓๔	๖๐๕๑.๒๐	+๒๓๖๙.๑๔	+๔๖๘๗๕.๖๖
๒๕๒๑	๗๘๗๓.๔๕	๗๘๗๙๕.๐๑	๙๗๗.๙๙	๘๖๔๓.๒๐	+๖๐๙๕.๔๕	+๗๐๑๕๐.๘๑
เฉลี่ยปีละ					+๒๑๑๘.๕๕	+๓๔๙๔๓.๗๐

ตารางที่ ๒๗

การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของรัฐวิสาหกิจสาขาอุตสาหกรรม
(บริการอุตสาหกรรมและอื่น ๆ) ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบ- ประมาณ	การประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การไม่ประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การประหยัดเงินตราต่างประเทศ สุทธิ	
	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น
๒๕๑๐	๔.๒๐	-	๔.๐๖	-	.๑๔	-
๒๕๑๑	๔.๓๒	-	๑.๗๘	-	๒.๕๓	-
๒๕๑๒	๕.๑๓	-	๑.๓๒	-	-๓.๑๙	-
๒๕๑๓	๖.๑๓	-	๘.๖๐	-	-๒.๔๗	-
๒๕๑๔	๔.๑๑	-	๑๑.๒๗	-	-๖.๑๕	-
๒๕๑๕	๖.๖๗	-	๑๘.๑๖	-	-๑๑.๔๙	-
๒๕๑๖	๖.๓๐	-	๒๘.๗๕	-	-๒๒.๔๕	-
๒๕๑๗	๙.๔๘	-	๑๕.๕๙	-	-๖.๑๑	-
๒๕๑๘	๙.๔๘	-	๑๓.๕๒	-	๑.๐๓	-
๒๕๑๙	๕.๒๓	-	๑๔.๒๗	-	-๙.๐๓	-
๒๕๒๐	๘.๗๑	-	๑๗.๑๑	-	-๘.๔๐	-
๒๕๒๑	๑๐.๑๐	-	๔๐.๓๓	-	-๓๐.๒๓	-
เฉลี่ยปีละ					- ๗.๙๗	-

เมื่อรวมรายการต่าง ๆ ที่มีผลทำให้ระบบรัฐวิสาหกิจไทยและญี่ปุ่นประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิ แสดงได้ดังนี้

ตารางที่ ๒๘

การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของระบบรัฐวิสาหกิจ

ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบ- ประมาณ	การประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การไม่ประหยัดเงินตรา ต่างประเทศ		การประหยัดเงินตราต่างประเทศ สุทธิ	
	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น
๒๕๑๐	๑๕๖๔.๖๓	๒๗๒๖๐.๕๑	๙๒๒.๘๕	๘๕๕๔.๓๘	+๖๔๑.๗๘	+๑๘๗๐๖.๑๒
๒๕๑๑	๑๙๔๐.๔๗	๒๙๖๐๗.๓๔	๑๑๔๔.๕๕	๑๐๒๑.๔๑	+๗๙๕.๙๑	-๑๙๕๘๕.๙๒
๒๕๑๒	๑๗๘๒.๕๑	๓๒๓๑๗.๘๑	๑๓๗๕.๓๔	๑๒๔๐๖.๑๑	+๕๐๗.๑๗	+๑๙๙๑๑.๗๐
๒๕๑๓	๒๓๘.๙๘	๓๘๖๖๓.๐๙	๑๒๒๘.๖๒	๑๔๕๓๔.๗๖	+๑๑๐.๓๕	+๒๔๑๒๘.๓๓
๒๕๑๔	๓๒๒๓.๘๐	๕๐๓๒๕.๑๖	๑๖๘๑.๐๑	๒๔๒๕๓.๗๓	+๑๕๕๒.๗๙	+๒๖๐๗๐.๔๓
๒๕๑๕	๓๑๘๑.๒๑	๖๐๗๖๑.๖๐	๒๐๙๕.๗๓	๒๓๒๘๑.๒๖	+๑๐๘๕.๔๗	+๓๗๕๒๐.๓๔
๒๕๑๖	๔๗๓๒.๙๗	๖๖๙๔๙.๒๕	๒๕๐๖.๒๑	๓๑๒๕๕.๐๗	+๒๒๒๖.๗๕	+๓๕๖๙๔.๑๗
๒๕๑๗	๔๓๘๕.๐๓	๖๔๓๕๐.๙๘	๑๐๑๗๔.๓๗	๖๐๙๗๙.๑๕	-๕๗๘๙.๓๔	+ ๓๓๗๑.๘๓
๒๕๑๘	๕๕๕๐.๙๐	๗๖๓๐๙.๗๘	๑๑๔๐๖.๖๒	๗๓๐๒๑.๑๖	-๕๘๕๔.๗๑	+ ๓๒๘๘.๖๒
๒๕๑๙	๕๙๙๕.๓๖	๗๗๒๒๒.๕๑	๑๒๑๐๐.๓๒	๖๗๕๒๑.๐๓	-๖๑๐๔.๙๖	+ ๙๘๐๑.๔๗
๒๕๒๐	๕๖๔๑.๖๐	๘๑๙๖๓.๓๘	๑๖๙๗๖.๙๓	๖๘๔๒๓.๐๑	-๑๑๓๓๔.๓๒	+๑๓๕๔๐.๓๖
๒๕๒๑	๘๖๖๓.๖๑	๑๓๑๕๑๙.๖๓	๒๐๔๓๖.๕๐	๘๑๓๓๖.๖๖	-๑๑๕๗๒.๘๙	+๕๐๑๘๒.๙๖
เฉลี่ยปีละ					- ๒๗๓๗.๓๓	+๒๑๘๐๘.๕๒

๓.๔ ทดสอบข้อสมมติฐาน

ก. สมมติฐานที่ว่า "ระบบรัฐวิสาหกิจไทยมีผลกระทบต่อการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิเป็นลบ" ช่วงเวลาที่ผ่านมา ประเทศประสบกับภาวะดุลการชำระเงินขาดดุล ระบบรัฐวิสาหกิจมีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจ อีกทั้งมีกิจกรรมอย่างกว้างขวางโดยเปรียบเทียบกับระบบอื่น ๆ ดังนั้น เมื่อประเทศประสบภาวะดุลการชำระเงินขาดดุลแล้ว ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากรัฐวิสาหกิจ จึงตั้งข้อสมมติฐานดังกล่าว จากตารางที่ ๒๘ การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของระบบรัฐวิสาหกิจไทยเป็นบวกในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๑๖ และเป็นลบในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๑๗-๒๕๒๑ ดังนั้น จากผลของการวิเคราะห์ ระบบรัฐวิสาหกิจของไทยเป็นไปตามข้อสมมติฐานในช่วงหลังวิกฤติการณ์น้ำมัน โดยในช่วงนี้ระบบรัฐวิสาหกิจไทยประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิโดยเฉลี่ยปีละ -๘,๑๓๑.๖๕๖ ล้านบาท ซึ่งก่อนวิกฤติการณ์น้ำมัน การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิโดยเฉลี่ยปีละ ๑,๑๑๕.๗๕๒ ล้านบาท เมื่อรวมกันแล้วในช่วงเวลาที่ทำการศึกษา ระบบรัฐวิสาหกิจไทยประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิเฉลี่ยปีละ -๒,๗๓๗.๓๓๐ ล้านบาท

ตารางที่ ๒๔

เปรียบเทียบดุลการชำระเงินของประเทศไทยกับการประหยัดเงินตรา

ต่างประเทศสุทธิของระบบรัฐวิสาหกิจไทย

ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	ดุลการชำระเงินของประเทศไทย ^๑	การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของระบบรัฐวิสาหกิจไทย
๒๕๑๐	๒,๗๘๐	+๖๔๑.๗๘
๒๕๑๑	๑,๐๕๓	+๗๔๕.๕๑
๒๕๑๒	- ๘๓๗	+๔๐๗.๑๗
๒๕๑๓	-๒,๒๕๒	+๑,๑๑๐.๓๔
๒๕๑๔	- ๔๔๑	+๑,๕๔๒.๗๔
๒๕๑๕	๓,๘๑๔	+๑,๐๘๕.๔๗
๒๕๑๖	๔๓๖	+๒,๒๒๖.๗๔
๒๕๑๗	๘,๙๔๒	-๕,๗๘๙.๓๔
๒๕๑๘	-๒,๗๕๑	-๕,๘๕๕.๗๑
๒๕๑๙	- ๑๔๙	-๖,๑๐๕.๙๖
๒๕๒๐	-๗,๔๓๖	-๑๑,๓๓๕.๓๒
๒๕๒๑	-๑๔,๒๑๖	-๑๑,๕๗๒.๘๔
เฉลี่ยปีละ	- ๘๗๕.๔๑	- ๒,๗๓๗.๓๓

ที่มา : ^๑ ธนาคารแห่งประเทศไทย

จากตารางที่ ๒๔ จะพบว่า ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑ ดุลการชำระเงินของประเทศไทยขาดดุลเป็นมูลค่า ๑๐,๕๕๓ ล้านบาท (เฉลี่ยปีละประมาณ ๘๗๕.๔๑ ล้านบาท) ซึ่งเป็นผลมาจากการไม่ประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของระบบรัฐวิสาหกิจไทย ๓๒,๔๔๘ ล้านบาท (เฉลี่ยปีละประมาณ ๒๗๓๗.๓๓ ล้านบาท) โดยในช่วงระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๑๖ ระบบรัฐวิสาหกิจไทยมีส่วนสนับสนุนให้ดุลการชำระเงินของประเทศไทยมีมูลค่าเกินดุลประมาณ ๗,๘๑๐.๒๒ ล้านบาท (เฉลี่ยปีละประมาณ ๑,๑๑๕.๗๕ ล้านบาท) ในขณะที่ดุลการชำระเงินของประเทศไทยเกินดุล ๕,๐๕๓ ล้านบาท (เฉลี่ยปีละประมาณ ๗๒๑.๘๕ ล้านบาท)

ภายหลังจากเกิดวิกฤติการณ์น้ำมัน ดุลการชำระเงินของประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงไป นั่นคือ มูลค่าของการขาดดุลได้เพิ่มขึ้น โดยในช่วงนี้ ดุลการชำระเงินของประเทศไทยขาดดุลประมาณ ๑๕,๖๐๖ ล้านบาท

ภายหลังในช่วงระยะเวลาต่อมา นับตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๑๘-๒๕๒๑ ดุลการชำระเงินของประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงไป นั่นคือ ดุลการชำระเงินมีมูลค่าขาดดุล ประมาณ ๒๔,๕๔๘ ล้านบาท (เฉลี่ยปีละประมาณ ๖,๑๓๗ ล้านบาท) ในขณะที่การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของระบบรัฐวิสาหกิจไทยมีมูลค่าเป็นลบประมาณ ๓๔,๘๖๘.๘๘ ล้านบาท (เฉลี่ยปีละประมาณ ๘๗๑๗.๒๒ ล้านบาท) หรือกล่าวได้ว่า ในช่วงนี้ ระบบรัฐวิสาหกิจไทยมีส่วนไม่สนับสนุนดุลการชำระเงินของประเทศไทยค่อนข้างมาก

ดังนั้น ระบบรัฐวิสาหกิจไทย มีส่วนสำคัญในการที่จะสนับสนุนหรือไม่สนับสนุนดุลการชำระเงินของประเทศไทย เป็นอย่างยิ่ง

ข. สมมติฐานที่ว่า "ระบบรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นมีผลกระทบต่อการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิเป็นบวก" ประเทศญี่ปุ่นซึ่งมีโครงสร้างเศรษฐกิจแบบอุตสาหกรรม สภาพดุลการชำระเงินมีมูลค่าเกินดุลตลอดมา ระบบรัฐวิสาหกิจมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ และมีขอบเขตงานที่กว้างขวาง ดังนั้น จึงตั้งข้อสมมติฐานที่ว่าระบบรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นมีส่วนสนับสนุนทำให้มูลค่าดุลการชำระเงินเกินดุล จากตารางที่ ๒๔ ผลจากการวิเคราะห์พบว่า ระบบรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นเป็นไปตามข้อสมมติฐาน นั่นคือในช่วงระยะเวลาดังกล่าว การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของระบบรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นมีมูลค่าเป็นบวกโดยเฉลี่ยปีละ ๒๑,๘๐๘.๕๒๖ ล้านบาท

ตารางที่ ๓๐

เปรียบเทียบดุลการชำระเงินของประเทศญี่ปุ่นกับการประหยัด

เงินตราต่างประเทศสุทธิของระบบบัญชีวิสาหกิจญี่ปุ่น

ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	ดุลการชำระเงินของประเทศญี่ปุ่น ^๑	การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของระบบบัญชีวิสาหกิจญี่ปุ่น
๒๕๑๐	- ๘,๗๑๑.๗๐	+๑๘,๗๐๖.๑๒
๒๕๑๑	๒๐,๑๒๒.๘๐	+๑๘,๕๘๕.๘๒
๒๕๑๒	๓๙,๗๐๕.๗๐	+๑๘,๘๑๑.๗๐
๒๕๑๓	๒๒,๖๑๗.๗๐	+๒๔,๑๒๘.๓๓
๒๕๑๔	๑๓๑,๕๕๔.๗๕	+๒๖,๐๗๐.๔๓
๒๕๑๕	๑๑๐,๗๗๗.๖๕	+๓๗,๔๒๐.๓๔
๒๕๑๖	-๑๘๗.๐๓๕.๗๐	+๓๕,๖๕๔.๑๗
๒๕๑๗	-๑๔๓.๘๘๘.๔๕	+ ๓,๓๗๑.๘๓
๒๕๑๘	- ๗๒,๘๔๒.๙๐	+ ๓,๒๘๘.๖๒
๒๕๑๙	๕๑,๘๖๓.๔๕	+ ๘,๘๐๑.๔๗
๒๕๒๐	๑๕๑,๘๖๓.๙๕	+๑๓,๕๔๐.๓๖
๒๕๒๑	๑๒๔,๑๑๑.๐๕	+๕๐,๑๘๒.๙๖
เฉลี่ยปีละ	๒๐,๓๐๐.๗๗	+๒๑,๘๐๘.๕๒

ที่มา : ^๑ The Bank of Japan.

จากตารางที่ ๓๐ จะเห็นว่า ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๑๑ ประเทศญี่ปุ่นมีมูลค่าเกินดุลในดุลการชำระเงิน ๒๔๐,๓๖๘.๓๐ ล้านบาท (เฉลี่ยปีละ ๒๐,๓๐๐.๗๗ ล้านบาท) ในจำนวนนี้ เป็นผลสืบเนื่องมาจากระบบรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่น ประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิ ๒๖๑,๗๐๒.๒๕ ล้านบาท (เฉลี่ยปีละประมาณ ๒๑,๘๐๘.๕๒ ล้านบาท) นั่นคือ แสดงให้เห็นว่า ระบบรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่น มีส่วนสำคัญในการที่จะสนับสนุนหรือไม่สนับสนุนดุลการชำระเงินของประเทศญี่ปุ่นเช่นเดียวกัน โดยเฉพาะในปีงบประมาณ ๒๕๑๐, ๒๕๑๑ และ ๒๕๑๔ ในขณะที่ดุลการชำระเงินของญี่ปุ่นขาดดุล แต่การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของระบบรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นเป็นบวก แสดงให้เห็นว่า ระบบรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นมีส่วนช่วยในการทำให้ดุลการชำระเงินของญี่ปุ่นขาดดุลลดน้อยลง เท่ากับมูลค่าของการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของระบบรัฐวิสาหกิจในปีนั้น ๆ ส่วนในปีอื่น ๆ ที่ดุลการชำระเงินของญี่ปุ่นมีมูลค่าเกินดุล ส่วนหนึ่งก็เป็นผลมาจากการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของระบบรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่น เช่นกัน

๓.๕ การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของระบบรัฐวิสาหกิจไทยและญี่ปุ่น

ในการวิเคราะห์นี้ จะแบ่งออกเป็นสองระยะ คือ ช่วงก่อนวิกฤตการณ์น้ำมัน (ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๑๖) และช่วงหลังวิกฤตการณ์น้ำมัน (ปีงบประมาณ ๒๕๑๔-๒๕๒๑)

ช่วงก่อนวิกฤตการณ์น้ำมัน (ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๑๖) ระบบรัฐวิสาหกิจทั้งสองประเทศ มูลค่าการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิเป็นบวก นั่นคือระบบรัฐวิสาหกิจทั้งสองประเทศ มีส่วนช่วยบรรเทาในปัญหาดุลการชำระเงิน ระบบรัฐวิสาหกิจของไทย การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิ มีมูลค่าเป็นบวกเพิ่มขึ้นทุกปี ยกเว้นในปีงบประมาณ ๒๕๑๒ เมื่อพิจารณาในรายละเอียด จะพบว่า ในระบบรัฐวิสาหกิจไทย รายการหลักที่สำคัญและมีอิทธิพลอย่างมาก คือ การผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า

ก. โรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง มูลค่าการประหยัดเงินตราต่างประเทศ เฉลี่ยปีละ ๒,๘๑๔.๑๖ ล้านบาท

ข. องค์การแก้ว กระทรวงกลาโหม มูลค่าการประหยัดเงินตราต่างประเทศ เฉลี่ยปีละ ๖๖.๘๓ ล้านบาท

ค. องค์การแบดเตอรี กระทรวงกลาโหม มูลค่าการประหยัดเงินตราต่างประเทศเฉลี่ยปีละ ๑๓.๘๑ ล้านบาท

ง. โรงงานไฟ ักรมสรรพสามิต และบริษัทหินอ่อน จำกัด มูลค่าการประหยัดเงินตราต่างประเทศเฉลี่ยปีละ ๕.๔๘ และ ๕.๔๗ ตามลำดับ

โดยเฉพาะโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง สามารถประหยัดเงินตราต่างประเทศได้มากโดยมีมูลค่าถึง ๑,๘๗๔.๘๕, ๑,๑๙๒.๓๗, ๑,๑๕๕.๐๑, ๑,๓๔๐.๑๗, ๒,๑๙๑.๕๑, ๒,๐๘๑.๒๒ และ ๒,๙๓๕.๗๕ ล้านบาท ในช่วงปี ๒๕๑๐ ถึง ๒๕๑๖ ตามลำดับ นอกจากนี้แล้วยังมีรัฐวิสาหกิจที่ประหยัดเงินตราต่างประเทศโดยทั้งการผลิตสินค้าเพื่อทำการส่งออก คือ

ก. องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้แปรรูป มีมูลค่าเฉลี่ยปีละ ๑๗.๖๔ ล้านบาท

ข. บริษัทไม้ฮัดไทย จำกัด ผลิตไม้ฮัดแผ่นเรียบ มีมูลค่าเฉลี่ยประมาณปีละ ๑๔.๕๔ ล้านบาท

ค. โรงงานน้ำตาล กรมโรงงานอุตสาหกรรม และ บริษัทอุตสาหกรรมน้ำตาล ชลบุรี จำกัด มีมูลค่าเฉลี่ยปีละ ๑๑.๓๐ ล้านบาท

ง. โรงงานกระสอบ กระทรวงการคลัง และบริษัทกระสอบอีสาน จำกัด ผลิตกระสอบป่าน และผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเฉลี่ยปีละ ๑๓.๔๑ ล้านบาท

จ. องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ ข่ายบริการคือ ค่าขนส่งสินค้าจัสแม็ก และค่าขนส่งสินค้าผ่านแดน มีมูลค่าเฉลี่ยปีละ ๒๒๙.๖๑ ล้านบาท

ฉ. บริษัทไทยเดินเรือทะเล ข่ายบริการมีมูลค่าประมาณปีละ ๔๙.๔๒ ล้านบาท โดยเฉลี่ยและอื่น ๆ

เมื่อรวมมูลค่าในรายการต่าง ๆ เข้าด้วยกันแล้ว ในช่วงนี้ การประหยัดเงินตราต่างประเทศสามารถที่จะทดแทนการไม่ประหยัดเงินตราต่างประเทศ เนื่องจากการผลิตและอื่น ๆ ได้ จึงมีผลทำให้การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิมีมูลค่าเป็นบวก

ระบบรัฐวิสาหกิจในประเทศญี่ปุ่น รายการหลักที่สำคัญที่มีผลทำให้การประหยัดเงินตราต่างประเทศมีมูลค่าเป็นบวก คือ

ก. การผลิตนุหรี เพื่อทดแทนการนำเข้าของ JTSC สามารถประหยัดเงินตราต่างประเทศมีมูลค่าโดยเฉลี่ยประมาณปีละ ๓๘,๔๕๓.๐๔ ล้านบาท

ข. รัฐวิสาหกิจสาขาการเงินและประกันภัย คือ OECF และ The Export-Import Bank of Japan ประหยัดเงินตราต่างประเทศมีมูลค่าโดยเฉลี่ยประมาณปีละ ๑๒,๗๐๔.๗๑ ล้านบาท รายได้ส่วนใหญ่เป็นดอกเบี้ยรับจากการให้ภาคต่างประเทศกู้เงิน

ค. รัฐวิสาหกิจสาขาคมนาคม คือ การประหยัดเงินตราต่างประเทศ ส่วนใหญ่จะเป็นรายได้จากการขายบริการของ JAL โดยเฉลี่ยปีละประมาณ ๙,๘๐๔.๕๘ ล้านบาท

ดังนั้น เมื่อรวมมูลค่าของรายการต่าง ๆ เป็นการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิแล้ว ระบบรัฐวิสาหกิจของไทยและญี่ปุ่น มูลค่าการประหยัดเงินตราต่างประเทศ สามารถที่จะชดเชยมูลค่าของการไม่ประหยัดเงินตราต่างประเทศได้ จึงมีผลทำให้การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิมีมูลค่าเป็นบวก

ช่วงหลังวิกฤตการณ์น้ำมัน (ปีงบประมาณ ๒๕๑๗-๒๕๒๑) ระบบรัฐวิสาหกิจไทยได้รับผลกระทบจากการที่ราคานำเข้าของน้ำมันดิบมีมูลค่าสูงขึ้นหลายเท่าตัว คือจากลิตรละ ๐.๓๖๔๔ บาท ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็น ๑.๓๑๕๘, ๑.๔๕๒๙, ๑.๕๘๐๕, ๑.๗๐๔๘ และ ๑.๗๐๒๒ บาท โดยเฉลี่ยในปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ถึง ๒๕๒๑ ตามลำดับ ซึ่งในขณะเดียวกันมูลค่าของการประหยัดเงินตราต่างประเทศเนื่องจากการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก และการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า จะสูงขึ้นก็ตาม แต่เพิ่มขึ้นในอัตราที่น้อยกว่า ดังนั้น เมื่อรวมรายการต่าง ๆ เข้าด้วยกันแล้ว จึงมีผลทำให้ระบบรัฐวิสาหกิจมีมูลค่าการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิเป็นลบ และมีมูลค่าสูงขึ้นทุกปีนับตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๑๗ เป็นต้นมา

ในรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นก็เช่นเดียวกัน ภายหลังจากกลุ่มประเทศ OPEC ประกาศขึ้นราคาน้ำมันดิบ ราคาน้ำมันดิบนำเข้าก็มีมูลค่าสูงขึ้น ในขณะเดียวกัน การประหยัดเงินตราต่างประเทศของระบบรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นมีมูลค่าค่อนข้างมาก จึงสามารถที่จะชดเชยกับเงินตราต่างประเทศสุทธิที่สูญเสียไป เนื่องจากน้ำมันขึ้นราคา แต่อย่างไรก็ตามก็ยังมีผลทำให้การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิมีมูลค่าลดลง คือ จาก ๓๕,๖๔๔.๑๗ ล้านบาท ในปีงบประมาณ ๒๕๑๖ เหลือ ๓,๓๗๑.๘๓, ๓,๒๘๘.๔๗ และ ๙,๘๐๑.๔๗ ในปีงบประมาณ ๒๕๑๗-๒๕๑๙ ตามลำดับ

เมื่อทำการวิเคราะห์ในรายละเอียดของรัฐวิสาหกิจสาขาต่าง ๆ ที่สำคัญ ๆ เช่น สาขาคมนาคม สาขาพลังงาน สาขาการเงินและประกันภัย และสาขาอุตสาหกรรมแล้วจะพบว่า

สาขาคมนาคม (ตารางที่ ๑๔)

รัฐวิสาหกิจสาขานี้ในประเทศไทย มูลค่าของการประหยัดเงินตราต่างประเทศส่วนมากได้มาจากการขายบริการให้กับภาคต่างประเทศ เช่น ค่าขนส่งสินค้าจัสแม็กขององค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ ค่าระวางเรือของบริษัทไทยเดินเรือทะเล จำกัดและอื่น ๆ มูลค่าเฉลี่ยของการประหยัดเงินตราต่างประเทศประมาณปีละ ๓๔๙.๓๒ ล้านบาท ในขณะที่เดียวกัน รัฐวิสาหกิจสาขานี้ มีความจำเป็นจะต้องซื้อเครื่องมือ เครื่องจักรและอะไหล่ จากภาคต่างประเทศ เป็นการไม่ประหยัดเงินตราต่างประเทศมีมูลค่าเฉลี่ยประมาณปีละ ๔๔๒.๕๗ ล้านบาท ดังนั้น การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิมีมูลค่าโดยเฉลี่ยประมาณปีละ -๕๓.๒๕ ล้านบาท

ในประเทศญี่ปุ่น มูลค่าของการประหยัดเงินตราต่างประเทศ เป็นรายได้จากการขายบริการของ JAL มีมูลค่าเฉลี่ยประมาณปีละ ๔,๘๐๕.๐๓ ล้านบาท และการไม่ประหยัดเงินตราต่างประเทศมีมูลค่าเฉลี่ยประมาณปีละ ๖,๑๔๓.๑๒ ล้านบาท โดยเป็นรายจ่ายในการซื้ออะไหล่และอุปกรณ์ในบางชนิด ดอกเบี้ยจ่าย และอื่น ๆ การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิมีมูลค่าโดยเฉลี่ยประมาณปีละ +๓,๔๔๔.๐๐ ล้านบาท

สาขาพลังงาน

เป็นรัฐวิสาหกิจที่สำคัญอีกสาขาหนึ่งในระบบเศรษฐกิจ ในประเทศไทยรัฐวิสาหกิจนี้ ประหยัดเงินตราต่างประเทศได้เพียงเล็กน้อย เป็นรายได้ที่เกิดจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ขายกระแสไฟฟ้าให้กับประเทศลาว โดยมีมูลค่าเฉลี่ยประมาณปีละ ๔.๒๗ ล้านบาท แต่อย่างไรก็ตาม มูลค่าในการไม่ประหยัดเงินตราต่างประเทศ เฉลี่ยปีละ ๓๐๔.๕๒ ล้านบาท ส่วนใหญ่จะเป็นรายจ่ายในการซื้อสินค้าประเภททุน การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิจึงมีมูลค่าเป็นลบเฉลี่ยปีละ -๓๐๗.๔๖ ล้านบาท

ในประเทศญี่ปุ่น รัฐวิสาหกิจสาขานี้ มูลค่าการประหยัดเงินตราต่างประเทศเป็น ศูนย์ ในขณะที่มูลค่าของการไม่ประหยัดเงินตราต่างประเทศเฉลี่ยปีละ ๓,๔๔๔.๔๖ ล้านบาท โดยเป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อเทคโนโลยีของ PNC และ JAERI ผลการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิจึงมีมูลค่าเป็นลบโดยเฉลี่ยปีละ ๓,๔๔๔.๔๖ ล้านบาทเช่นกัน

สาขาการเงินและประกันภัย (ตารางที่ ๒๒)

รัฐวิสาหกิจสาขานี้ในประเทศไทย ไม่สามารถสร้างเงินตราต่างประเทศได้ใน ช่วงเวลาที่ทำการวิเคราะห์ แต่มีความจำเป็นจะต้องกู้เงินจากภาคต่างประเทศ จึงมีผลทำให้สูญเสียเงินตราต่างประเทศสืบเนื่องมาจากดอกเบี้ยจ่ายเป็นส่วนใหญ่ การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิโดยเฉลี่ยปีละ -๒๖.๖๐ ล้านบาท

สำหรับประเทศญี่ปุ่น รัฐวิสาหกิจที่ทำการวิเคราะห์คือ OECF และ The Export-Import Bank of Japan การประหยัดเงินตราต่างประเทศมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ ๑๒,๗๐๔.๗๑ ล้านบาท ส่วนใหญ่จะเป็นรายได้จากดอกเบี้ยรับ ในขณะที่การไม่ประหยัดเงินตราต่างประเทศมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ ๓๑.๑๕ ล้านบาท โดยเป็นค่าใช้จ่ายของสำนักงานสาขาในต่างประเทศ ดังนั้น การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ +๑๒,๖๗๔.๕๖ ล้านบาท

สาขาอุตสาหกรรม (ตารางที่ ๒๓ - ตารางที่ ๒๗)

รัฐวิสาหกิจสาขานี้ในประเทศไทย มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับภาคต่างประเทศค่อนข้างมาก มูลค่าของการประหยัดเงินตราต่างประเทศโดยเฉลี่ยปีละ ๓,๑๓๔.๔๐ ล้านบาท โดยส่วนใหญ่จะเป็นรายได้ จากการผลิตสินค้าเพื่อทดแทนการนำเข้าของโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง และบริษัทอุตสาหกรรมทหาร นอกจากนี้ รัฐวิสาหกิจ สาขาอุตสาหกรรม นำตาลกระสอบ ซึ่งผลิตสินค้าเพื่อทำการส่งออก ในขณะที่เดียวกันรัฐวิสาหกิจสาขานี้ ได้ก่อให้เกิดการไม่ประหยัดเงินตราต่างประเทศ โดยการนำเข้าของสินค้าประเภทเครื่องจักร วัสดุดิบ และอื่น ๆ มีมูลค่าโดยเฉลี่ยปีละ ๔๔๔.๑๔ ล้านบาท ดังนั้น ผลการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ +๒,๖๙๐.๒๖ ล้านบาท

ในประเทศญี่ปุ่น มูลค่าการประหยัดเงินตราต่างประเทศโดยเฉลี่ยปีละ ๓๘,๕๕๖.๑๔ ล้านบาท รายได้ที่สำคัญเกิดจากการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า และส่งออก ของ JTSC แต่อย่างไรก็ตาม รัฐวิสาหกิจสาขานี้ได้ดำเนินกิจการในทางไม่ประหยัดเงินตราต่างประเทศมีมูลค่าเฉลี่ยปีละ ๑๒,๕๗๒.๔๐ ล้านบาท โดยส่วนใหญ่จะเป็นรายจ่ายในการซื้อใบยาสูบ ของ JTSC และน้ำตาล ของ JCPSEA ผลการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิจึงมีมูลค่าเป็นบวกเฉลี่ยปีละ +๒๔,๙๘๓.๗๓ ล้านบาท

เมื่อพิจารณารายละเอียดในระบบรัฐวิสาหกิจของไทยและญี่ปุ่น พบว่า ในช่วงเวลาสิบสองปีที่ทำการวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญอื่นหนึ่งที่มีผลกระทบต่อ การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิค่อนข้างมาก คือ น้ำมัน จากตารางที่ ๒๘ ในช่วงก่อนปีงบประมาณ ๒๕๑๗ ระบบรัฐวิสาหกิจของทั้งสองประเทศ มีมูลค่าการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิเป็นบวก นั่นคือ ระบบรัฐวิสาหกิจมีส่วนช่วยทำให้ปัญหาดุลการชำระเงินขาดดุลน้อยลง หรือเกินดุลเพิ่มขึ้น แต่ภายหลังจากปีงบประมาณ ๒๕๑๗ เกิดภาวะวิกฤตการณ์น้ำมัน มูลค่าของการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิได้เปลี่ยนแปลงไปนั่นคือ ระบบรัฐวิสาหกิจในประเทศไทย มูลค่าของการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิได้เปลี่ยนจากบวกเป็นลบ และมีมูลค่าเพิ่มขึ้นทุกปี ระบบรัฐวิสาหกิจในญี่ปุ่นก็เช่นเดียวกัน มูลค่าของการประหยัดเงินตราต่างประเทศที่เป็นบวกได้ลดลง ดังจะเห็นได้จากตารางที่ ๓๑ และตารางที่ ๓๒

ตารางที่ ๓๑

การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของระบบรัฐวิสาหกิจ

ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑ เปรียบเทียบกรณีไม่รวมราคา

น้ำมันดิบ ซี.ไอ.เอฟ. กับกรณีรวมราคาน้ำมันดิบ ซี.ไอ.เอฟ.

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบ- ประมาณ	การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิ (ไม่รวมราคาน้ำมันดิบ ซี.ไอ.เอฟ.)		การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิ (รวมราคาน้ำมันดิบ ซี.ไอ.เอฟ.)	
	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น
๒๕๑๐	+ ๙๕๖.๑๐	+๒๐๘๐๑.๑๔	+๖๔๑.๗๘	+๑๘๗๐๖.๑๒
๒๕๑๑	+๑๑๙๓.๗๙	+๒๒๐๒๖.๗๕	+๗๙๕.๙๑	+๑๙๕๘๕.๙๒
๒๕๑๒	+ ๘๗๘.๖๐	+๒๒๖๕๕.๓๑	+๔๐๗.๑๗	+๑๙๙๑๑.๗๐
๒๕๑๓	+๑๕๘๑.๓๙	+๒๗๓๕๗.๐๙	+๑๑๑๐.๓๕	+๒๕.๒๘.๓๓
๒๕๑๔	+๒๒๐๖.๗๒	+๓๐๕๙๕.๓๙	+๑๕๕๒.๗๙	+๒๖๐๗๐.๕๓
๒๕๑๕	+๑๘๐๕.๐๗	+๔๓๑๙๒.๕๗	+๑๐๘๕.๔๗	+๓๗๕๒๐.๓๕
๒๕๑๖	+๒๑๐๗.๔๒	+๔๔๓๑๒.๕๙	+๒๒๒๖.๗๔	+๓๕๖๙๕.๑๗
๒๕๑๗	+๒๖๕๙.๑๔	+๓๐๕๕๒.๕๙	-๕๗๘๙.๓๕	+ ๓๓๗๑.๘๓
๒๕๑๘	+๓๒๘๙.๗๑	+๓๑๕๖๑.๒๓	-๕๘๕๕.๗๑	+ ๓๒๘๘.๖๒
๒๕๑๙	+๓๖๔๕.๕๖	+๔๘๖๙๒.๙๕	-๖๑๐๕.๗๖	+ ๙๘๐๑.๕๗
๒๕๒๐	+๒๔๗๕.๒๔	+๔๗๕๙๒.๘๐	-๑๑๓๓๕.๓๒	+๑๓๕๐๐.๓๖
๒๕๒๑	+๕๔๗๕.๓๘	+๘๔๗๗๓.๓๕	-๑๑๕๗๒.๘๙	+๕๐๑๘๒.๙๖

ตารางที่ ๓๒

การไม่ประหยัดเงินตราต่างประเทศของรัฐวิสาหกิจ เนื่องจากการใช้น้ำมัน

และปัจจัยอื่น ๆ ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๒๑

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบประมาณ	การไม่ประหยัดเงินตราต่างประเทศ เนื่องจากการใช้น้ำมัน		การไม่ประหยัดเงินตราต่างประเทศ เนื่องมาจากปัจจัยอื่น ๆ		การไม่ประหยัดเงินตราต่างประเทศ ของระบบรัฐวิสาหกิจ		ร้อยละของการไม่ประหยัดเงินตราต่างประเทศ เนื่องจกน้ำมัน	
	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น	ไทย	ญี่ปุ่น
๒๕๑๐	๓๑๔.๓๒	๒๐๙๕.๐๒	๖๐๘.๕๓	๖๔๕๙.๓๖	๙๒๒.๘๕	๘๕๕๕.๓๘	๓๔.๐๕	๒๔.๕๙
๒๕๑๑	๓๙๗.๘๗	๒๔๔๐.๘๓	๗๔๖.๖๘	๗๕๘๐.๕๘	๑๑๔๔.๕๕	๑๐๐๒๑.๔๑	๓๔.๗๖	๒๔.๓๕
๒๕๑๒	๔๗๑.๔๓	๒๗๔๓.๖๑	๙๐๓.๙๑	๙๖๖๒.๕๐	๑๓๗๕.๓๔	๑๒๔๐๖.๑๑	๓๔.๒๗	๒๒.๑๑
๒๕๑๓	๔๗๑.๐๓	๓๒๒๘.๗๖	๗๕๗.๕๙	๑๑๓๐๖.๐๐	๑๒๒๘.๖๒	๑๔๕๓๔.๗๖	๓๘.๓๓	๒๒.๒๑
๒๕๑๔	๖๖๓.๙๒	๔๕๒๔.๙๖	๑๐๑๗.๐๘	๑๙๗๒๘.๗๗	๑๖๘๑.๐๑	๒๔๒๕๓.๗๓	๓๙.๔๙	๑๘.๖๕
๒๕๑๕	๗๑๘.๕๙	๕๗๗๒.๒๓	๑๓๗๗.๑๓	๑๗๕๑๙.๐๓	๒๐๙๕.๗๓	๒๓๒๙๑.๒๖	๓๔.๒๘	๒๔.๗๘
๒๕๑๖	๑๐๒๑.๙๔	๘๖๑๘.๔๒	๑๔๘๔.๒๗	๒๒๖๓๖.๖๕๔	๒๕๐๖.๒๑	๓๑๒๕๕.๐๗	๔๐.๗๖	๒๗.๕๗
๒๕๑๗	๘๔๔๘.๔๘	๒๗๑๗๐.๗๖	๑๗๑๔.๘๘	๓๓๘๐๘.๓๙	๑๐๑๗๔.๓๗	๖๐๙๗๙.๑๕	๘๓.๐๓	๔๔.๕๕
๒๕๑๘	๙๑๘๕.๔๒	๒๘๒๗๒.๖๑	๒๒๖๑.๑๙	๔๔๗๔๘.๕๕	๑๑๔๐๖.๖๒	๗๓๐๒๑.๑๖	๘๐.๑๗	๓๘.๗๑
๒๕๑๙	๙๗๕๐.๕๒	๓๐๘๙๑.๔๘	๒๓๔๙.๙๐	๓๖๕๒๙.๕๕	๑๒๑๐๐.๓๒	๖๗๔๒๑.๐๓	๘๐.๕๗	๔๕.๘๑
๒๕๒๐	๑๓๘๑๐.๕๗	๓๓๙๕๒.๔๔	๓๑๖๖.๓๕	๓๔๕๗๐.๕๗	๑๖๙๗๖.๙๓	๖๘๕๒๓.๐๑	๘๑.๓๓	๔๙.๖๒
๒๕๒๑	๑๗๐๔๘.๑๘	๓๔๕๙๐.๓๙	๓๓๘๘.๒๒	๔๖๗๔๖.๒๗	๒๐๔๓๖.๕๐	๘๑๓๓๖.๖๖	๘๓.๔๒	๔๒.๕๒

จากตารางที่ ๓๒ พบว่า สัดส่วนในการใช้น้ำมันของระบบรัฐวิสาหกิจเมื่อคิดเป็นเปอร์เซ็นต์แล้วค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยอื่น ๆ ระบบรัฐวิสาหกิจไทยมีสัดส่วนการใช้น้ำมันคิดเป็นร้อยละประมาณ ๕๙.๑๓ ของมูลค่าการไม่ประหยัดเงินตรา ส่วนระบบรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นมีสัดส่วนการใช้น้ำมันคิดเป็นร้อยละประมาณ ๓๓.๘๕ ของมูลค่าการไม่ประหยัดเงินตราต่างประเทศ นอกจากนี้จะเห็นได้ว่า นับตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๑๗ เป็นต้นมา มูลค่าของการใช้น้ำมันในระบบรัฐวิสาหกิจไทยและระบบรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่น เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละประมาณ ๑๐๓.๖๓ และ ๖๑.๕๙ ตามลำดับ ในปีงบประมาณ ๒๕๑๘

สรุปผลการวิเคราะห์

จากการวิเคราะห์ระบบรัฐวิสาหกิจของไทยและญี่ปุ่นโดยเปรียบเทียบในเชิงผลกระทบต่อดุลการชำระเงินระหว่างประเทศจะพบว่า ในช่วงก่อนวิกฤตการณ์น้ำมัน (ปีงบประมาณ ๒๕๑๐-๒๕๑๖) ระบบรัฐวิสาหกิจไทยและญี่ปุ่น มีส่วนสนับสนุนในดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ นั่นคือ ระบบรัฐวิสาหกิจทั้งสองประเทศสามารถก่อให้เกิดเงินตราต่างประเทศได้ และต่อมาภายหลังจากปีงบประมาณ ๒๕๑๗ ระบบรัฐวิสาหกิจไทยมีมูลค่าการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิเป็นลบ สืบเนื่องมาจากการขึ้นราคาน้ำมันดิบ ซี.ไอ.เอฟ. หรือระบบรัฐวิสาหกิจไทยมีส่วนทำให้มูลค่าของดุลการชำระเงินระหว่างประเทศขาดดุลเพิ่มขึ้น แต่ระบบรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นก็ยังมีส่วนสนับสนุน ทำให้มูลค่าของดุลการชำระเงินระหว่างประเทศเกินดุล แต่มีมูลค่าเกินดุลลดน้อยลง เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา และในปีงบประมาณ ๒๕๒๐ และ ๒๕๒๑ การประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของระบบรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่นมีมูลค่าเป็นบวกค่อนข้างมาก สาเหตุสำคัญสืบเนื่องมาจาก มีการใช้พลังงานปรมาณูแทนการใช้น้ำมัน

ระบบรัฐวิสาหกิจไทย ถ้าพิจารณาแบ่งแยกตามสาขาต่าง ๆ ที่มีมูลค่าการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิลำดับตามความสำคัญของมูลค่ามากน้อยแล้ว แบ่งออกได้ดังนี้

๑. รัฐวิสาหกิจที่มีมูลค่าการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิเป็นบวก คือ
  - ก. สาขาอุตสาหกรรมสามิต มูลค่าเฉลี่ยปีละ +๒,๑๐๓.๕๕ ล้านบาท
  - ข. สาขาพาณิชย์ มูลค่าเฉลี่ยปีละ +๓๐๙.๕๔ ล้านบาท
  - ค. สาขาบริการ มูลค่าเฉลี่ยปีละ +๒๓๗.๐๐ ล้านบาท

ง.	สาขาอุตสาหกรรมน้ำตาล กระจก	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	+๑๘๖.๗๖	ล้านบาท
จ.	สาขาอุตสาหกรรมทหาร	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	+ ๕๔.๕๔	ล้านบาท
๒. รัฐวิสาหกิจที่มีมูลค่าการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิเป็นลบ คือ				
ก.	สาขาสังคม	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	- .๔๖	ล้านบาท
ข.	สาขาเหมืองแร่	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	-๑.๗๖	ล้านบาท
ค.	สาขาเกษตร	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	-๕.๐๐	ล้านบาท
ง.	สาขาบริการอุตสาหกรรม	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	-๗.๔๗	ล้านบาท
จ.	สาขาการเงินและประกันภัย	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	-๒๖.๖๐	ล้านบาท
ฉ.	สาขาอุตสาหกรรมเคมีและเกษตร	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	-๒๔.๗๗	ล้านบาท
ช.	สาขาสาธารณสุขการ	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	-๓๐.๒๘	ล้านบาท
ซ.	สาขาคมนาคม	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	-๕๓.๒๔	ล้านบาท
ญ.	สาขาพลังงาน	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	-๓๐๗.๘๖	ล้านบาท

ในระบบรัฐวิสาหกิจญี่ปุ่น ก็เช่นเดียวกัน มูลค่าการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิของรัฐวิสาหกิจสาขาต่าง ๆ ตามลำดับ ตามความสำคัญของมูลค่ามากขึ้นแล้ว แบ่งได้คือ

๑. รัฐวิสาหกิจที่มีมูลค่าการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิเป็นบวก				
ก.	สาขาอุตสาหกรรมสามิต	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	๓๔,๔๔๓.๑๗	ล้านบาท
ข.	สาขาการเงินและประกันภัย	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	๑๒,๖๗๘.๕๖	ล้านบาท
ค.	สาขาคมนาคม	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	๓,๔๘๔.๐๐	ล้านบาท
ง.	สาขาอุตสาหกรรมเคมีและเกษตร	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	๓.๐๔	ล้านบาท
๒. รัฐวิสาหกิจที่มีมูลค่าการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิเป็นลบ				
ก.	สาขาบริการ	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	-๑.๓๒	ล้านบาท
ข.	สาขาสาธารณสุขการ	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	-๒๘.๗๔	ล้านบาท
ค.	สาขาสังคม	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	-๔๗.๘๑	ล้านบาท
ง.	สาขาอุตสาหกรรมทหาร	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	-๔๗.๔๗	ล้านบาท
จ.	สาขาเหมืองแร่	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	-๑๔๘.๒๑	ล้านบาท

ฉ. สาขาเกษตร	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	-๔๓๐.๕๕ ล้านบาท
ช. สาขาพาณิชย์	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	-๘๓๘.๑๑ ล้านบาท
ซ. สาขาพลังงาน	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	-๓,๕๘๕.๔๖ ล้านบาท
ญ. สาขาอุตสาหกรรมน้ำตาล กระสอบ กระดาษ	มูลค่าเฉลี่ยปีละ	-๘,๘๖๖.๕๕ ล้านบาท

จะเห็นได้ว่า . . . รัฐวิสาหกิจสาขาต่าง ๆ ของทั้งสองประเทศ มีจำนวนไม่ถึงร้อยละ ๕๐ ของสาขาทั้งหมด ที่มีมูลค่าการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิเป็นบวก แต่เนื่องจาก รัฐวิสาหกิจที่มีมูลค่าการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิเป็นบวกเหล่านี้ มีมูลค่าการประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิค่อนข้างมากซึ่งสามารถทดแทนมูลค่าของการไม่ประหยัดเงินตราต่างประเทศสุทธิได้ จึงมีผลทำให้ผลการวิเคราะห์ เป็นไปตามข้อสมมติฐานข้างต้น